



10 maj 1999  
šesti registri dan  
GLASA  
SLOVENIJE

### Pomoč prizadetim beguncem s Kosova

Avstralska slovenska konferenca vabi rojake, da se pridruži denarni nabirki za kosovske begunce. Vaš prispevek lahko izročite članom Slovenskih narodnih svetov ACT, VIC, NSW, SA in QLD, našim slovenskim duhovnikom v Sydneyu, Melbourneu in Adelaidi, ter na naslov ASK, tajnica Jožica Gerden, 1 Charles Court Mildura, VIC 3500. ASK bo vaše prispevke poslal po vaši želji na spodaj navedene naslove, če želite pa lahko denar pošljete tudi direktno na te organizacije:

KARITAS SLOVENIJA - ZA KOSOVO (tajnik Imre Jerebic, telefon: 0011 386 323 186 Ziro račun: 50100-620-133-05 1140116-623903

KARITAS AUSTRALIA telefon: 02-9956 5799 (darujete lahko s kreditno kartico)

AUSTCARE telefon: 1800 244 450 (toll free) Ziro račun za begunce: Australian National Bank 027 579 593 ali po pošti na naslov: "For Kosovo" Locked Bag 13 Camperdown NSW 2050

### Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Državnega zbora RS, Ciril Pucko, predsednik Parlamentarne skupine prijateljstva med Slovenijo in Avstralijo ter Ludvik Škoberne v Avstraliji



SYDNEY /FOTO: FLORJAN AUŠER/ - S sestanka Avstralske slovenske konference in Komisije v Slovenskem društvu Sydney. Več na str.4 in 5

### Ekipa RTV Slovenija posnela reportaže o Slovencih



Slavko Hren z velikim zanimanjem pregleduje pred leti izhajajočega Slovenca, ki ga je urejevala Ivanka Bulovec (na fotografiji) z ostalimi sodelavci /Foto: Florjan Aušer/

SYDNEY/GLAS SLOVENIJE/ - Ekipa RTV Slovenije v kateri sta bila tudi znana slovenska novinarja Sandi Čolnik in Slavko Hren je obiskala uredništvo Glasa Slovenije in Stičišča avstralskih Slovencev ter z urednikom za RTV Slovenijo posnela reportažo. Slovenski novinarji so obiskal še SBS radio v Sydneyu in slovenska društva, kakor tudi bivšo urednico Svobodnih razgovorov Pavlo Gruden, ki jim je sicer pomagala koordinirati obiske po Avstraliji. Srečali so se še z drugimi Slovenci v Sydneyu, Wollongongu, Canberri, Lightning Ridgu, Melbourneu in še kje. Takoj po vrnitvi v domovino se je uredništvu Glasa Slovenije oglasil Slavko Hren in povedal, da so posneli toliko materiala, da bodo imeli kaj delati vse do konca leta.

Ob 65-letnici Božidar Kos, glasbenik - skladatelj, profesor in direktor Composition Unit-a na sydneyanskem glasbenem konzervatoriju

### Sydney Conservatorium of Music prireja SLAVNOSTNI VEČER v počastitev njegovega dela



SYDNEY/GLAS SLOVENIJE/ - V petek, 21. maja 1999 bo ob 18.00 uri v dvorani Government House Ballroom, v počastitev našega rojaka Božidarja Kosa, v Avstraliji, Sloveniji in po svetu priznanega glasbenika, slovesnost s koncertom.

### KONCERT Bas-baritonista Marka Finka in dramske sopranistke Vivien Falež, ob spremljavi znane slovenske pianistke Nataše Valant

CANBERRA, MELBOURNE, BRIGHT, SYDNEY/CVETKO FALEŽ/ - S pomočjo izseljenskega društva Slovenija v svetu in Ministrstva za kulturo RS organizira Avstralska slovenska konferenca od 12. do 24. junija koncert Marka Finka (rojen v Argentini, živi v Sloveniji), Nataše Valant, oba letošnja Prešernova nagrajenca za glasbene dosežke s Schubertovimi samospeli ter Vivien Falež (iz Canberre, trenutno na glasbenem izpopolnjevanju v Evropi) Več na str. 12

### V tej številki še:

Poletne olimpijske igre (OI) Sydney 2000 in slovenska prisotnost str. 8

Slovenska hiša na OI Sydney 2000 str.9

Medparlamentarno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Avstralijo str.10

Tudi to je Avstralija: Med prizadetimi po neurju s točo aprila 1999 tudi Slovenci str.15

Ministrstvo za kulturo RS: javni razpis za financiranje kulturnih programov Slovencev po svetu str.16



AKTUALNO

## Prirejeno po basni Svetlane Makarovič

Živali iz živalskega vrta dežele X so sprejele sporočilo: prihajajo živali iz živalskega vrta dežele Y, ki si jih bodo prišle ogledovati. Veselile so se tega dogodka, saj so vedele, da bo pravi cirkus. Kot vedno ob takšnih priložnostih, so se tudi tokrat našemile. Lisica se je odločila, da se bo oblekla v kokoš in je porabila za svoj kostum nič koliko kokoši. Zajec se je pripravljal, da se bo pokazal kot kenguru, kenguru pa je razmišljal, kako bi bilo, če bi se napravil v koalo. Noj je hotel biti netopir, koza pa kar afriška antilopa! Toda veliko vročehrvnih volkov se je odločilo, da se bo našemilo v ovce, tako, da bi bili čim bolj všeč živalim iz dežele Y. Zašli so se torej v ovčje kože in se učili po ovčje blejati. Kar dobro jim je šlo, ker so blejali po tihem in pazili, da ne bi vmes renčali.

Prišel je dan obiska. Vse živali so se zbrale na pašniku, tudi volkovi preoblečeni v ovce in so prav po tihem in nežno blejali. Jedli so travico in kimali z glavico, tako kot se za ovčke spodobi. Toda med njimi je bil volk, ki se ni hotel preobleči, hotel je ostati to kar je: VOLK! Res da je renčal in renčal, vendar je povedal dosti pametnega in resničnega in to so vedele vse živali iz dežele X.

Toda živalim iz dežele Y volk ni bil všeč in zavpile so: ustavite ga! ustavite ga! saj so pričakovale predvsem srečanje z ovcami in s še kvečjemu kakšno drugo ponižno in nenevarno živalico.

Za tem se je oglasil neki volk v ovčji preobleki: "Gospodje, vemo, da je v vaši deželi Y vreme spremenljivo oblačno in da je nad večjim delom območje nizkega zračnega pritiska. Z jugozahodnimi vetrovi doteka topel in vlažen zrak... povejte nam, prosimo, kako bo vreme vplivalo na počutje ljudi v vaši deželi Y?"

Predstavniki živali iz dežele Y je zaploskal: "No, vidite, to je pravo vprašanje! Takoj vam dam odgovor..." in porabil je celo uro za to, da bi pojasnil, da bo med prebivalci njegove dežele Y moteno spanje - toda samo v noči na nedeljo.

Volk je zaklical: "Kakšen cirkus pa je to da govorite o nesmiselnih stvareh, ki spadajo k vremenoslovju, ne pa sem na pašnik!"

Tudi ostali volkovi preoblečeni v ovce so se spraševali isto, vendar še kar naprej po ovčje in potihom. Vmes so ponižno jedli travico, čeprav to ni najboljše volčja hrana. Vse pač zato, da bi bili čim bolj všeč obiskovalcem iz dežele Y in da bi ti, ko pridejo nazaj v deželo Y rekli: v deželi X pa res živijo same pridne in poslušne ovčke!

Pa je prišla k nepreoblečenemu volku velika, spotegnjena kokoš, ki ji je izpod perja gledal košat rdečkast rep.

"Kokodak, je rekla, volk, zakaj pa se tudi ti nisi našemil v ovco, ali ne veš da tako najlažje kolješ in mesariš?"

Volk je strmel vanjo in dejal:

"O, vem, vem, pa jaz nisem tak volk!"

"Ohohoho!" se je zakrohotala v kokoš preoblečena lisica z lisičjim smehom, pa se je brž nato zresnila in rekla "kokodak!"

Volk se je obrnil in pogledal po ostalih živalih:

"Glej, glej, ali nisi tudi ti lisica?" je vprašal prvo.

"Kaj pa, jaz sem vendar srnica" je rekla druga lisica.

"Pa saj ti gleda lisičji rep izpod perja" se je razjezil pravični volk.

"Tiho bodi no, da te ne slišijo živali iz dežele Y!"

Živali iz dežele Y so preslišale vse te pripombe in spregledale vso našemljenost drugih živali in bile so nadvse zadovoljne z ovčjim kimanjem. Volk, užaljen, ker mu niso pustili govoriti in povedati vsega do konca, se je odločil, da se bo ob prihodnjem obisku živali iz dežele Y našemil v golobčka - vse za mir pri hiši!

Živali iz njegovega živalskega vrta X pa itak ne bodo imele nič proti!

*Vsaka morebitna podobnost s trenutnimi dogajanjmi v avstralski slovenski skupnosti je zgolj naključna.*  
 Vaša Stanka

*Gr. P. M. i. c.*

## Pišejo nam



*Spoštovano uredništvo!*  
 Obisk v Avstraliji imam še vedno v najlepšem spominu in z nekaterimi starimi in novimi prijatelji si občasno dopisujem. Upam, da bom lahko še zbral gradivo o slovenskem doprinosu Avstraliji, v kolikor mi še manjka, in ga vključil v glavni opus te vrste za ves svet. Seveda ne manjka skrbi, problemov in tudi polen. Vesel sem, ko vidim, da naš marljivi prijatelj Ivan Kobal pripravlja za 50-letnico Snowy Mountain Scheme novo povečano knjigo. Ob tem jubileju, boste avstralski Slovenci spet še posebno blesteli, ali ne?

*To, poleg obilja zdravja, zadovoljstva in uspehov, vam iskreno želim in vas pristrčno pozdravljam vaš*

**Edi Gobec iz ZDA**



*dr. Edi Gobec v času obiska Avstralije, s kapo Vodusek Meats; dr. Gobec se je ob ogledu tovarne Voduškovih izredno zabaval in dejal, da takšnega giganta pri Slovencih še ni videl*

P.S. Pošiljam tole zanimivost

### Lilija slavi 80-letnico

Slovensko dramsko društvo Lilija iz Clevelanda letos praznuje 80-letnico svojega delovanja. V času slovesnosti bodo Lilijini igralci zaigrali burko "Na tankem ledu" v režiji sedanjega predsednika in priljubljenega igralca in režiserja Lilije Srečka Gaserja.

Človek srtrmi nad poztvornostjo naših rojakov, ki so v težkih razmerah gradili cerkve in narodne domove, ustanavljali časopise, revije, knjižnice in šole in priklicali v življenje veliko število verskih, kulturnih, družabnih in gospodarskih ustanov in društev. Med prvimi domovi so tako clevelandski Slovenci dne 18. avgusta 1919 odprli veliki Slovenski narodni dom na Holmes Avenue, le malo prej pa ustanovili tudi s njim povezano dramsko društvo Lilija.

Predstavljajte si zdaj za trenutek 15-letnega fanta, Lojzeka Jerkiča, ko 1914 zapuša svojo ljubljeno a siromašno rojstno vas v Vipavski dolini in se poda preko velike luže v Ameriko. V Clevelandu se znajde brez staršev in sorodnikov, zagriže se v težaško delo v opekarni ali "ciglarni", v protem času pa z velikim navdušenjem sodleuje pri kar dveh godbah na pihala in pri ustanavljanju in gradnji Slovenskega narodnega doma. In ta Lojze pri svojih dvajsetih ustanovi s skupino fantov in deklet dramsko društvo Lilija. Predsedoval mu je dolgih dvajset let, da ne omenjamo vseh drugih zaslug Lojzeta Jerkiča.

Lilija je živahno delovala vse do druge svetovne vojne, da ni med vojno povsem usahnila, je zasluga narodno zavednih povojnih beguncev, ki so jo obnovili leta 1952. Prvi predsednik obnovljene Lilije je postal pokojni Miha Vrenko. Sedanji predsednik je Srečko Gaser. Kot povojna režiserja sta zaorala globoke kulturne brazde mehki in nepozabni pesnik Marjan Jakopič in vsestransko nadarjeni in plodoviti Rudi Knez, sledila pa jima je še vrsta zavzetih in zmožnih režiserjev. Poleg številnih močnih domačih in tujih dram in veselih burk je Lilija postavila na oder tudi dramtizacijo Zdravka Novaka *Grče* in izredno močno delo *Kaplan Klemen*, povojnega begunca in pisatelja Karla Mavsarja. Danes lahko z veseljem zapišemo, da je Lilija doprinesla svoj častni delež k ohranjanju slovenske besede in večkrat zavirljivo visoke igralske kulture v Clevelandu.

### Pisatelj Drago Jančar v Argentini, zakaj ne tudi v Avstraliji?

Danes enega najboljših slovenskih pisateljev in bivšega disidenta ter avtorja nedavne razstave (in knjige) "Temna stran meseca" v Avstraliji poznamo zelo malo ali skorajda ne. Ali ne bi avstralski Slovenci (morda kakšen kulturni pododbor) povabili na obisk raje Draga Jančarja namesto že tako "zdrdranih" narodno-zabavnih ansamblov? Drago Jančar ima kaj povedati, te dni je imel nadvse zanimiv predavanje po Argentini, tako nam je sporočil irko Vasle.

# Slovenija, moja dežela

## Iz foto-objektiva Cirila Velkovrha

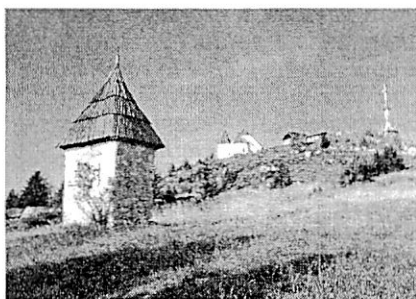
Ciril Velkovrh je pred časom obiskal Avstralijo in pripravil razstave svojih razglednic kulturno-zgodovinske dediščine ob Slovenski planinski poti. Na predavanju v Klubu Triglav v Sydneyu nam je izročil nekaj razglednic, ki jih tokrat z veseljem objavljamo.



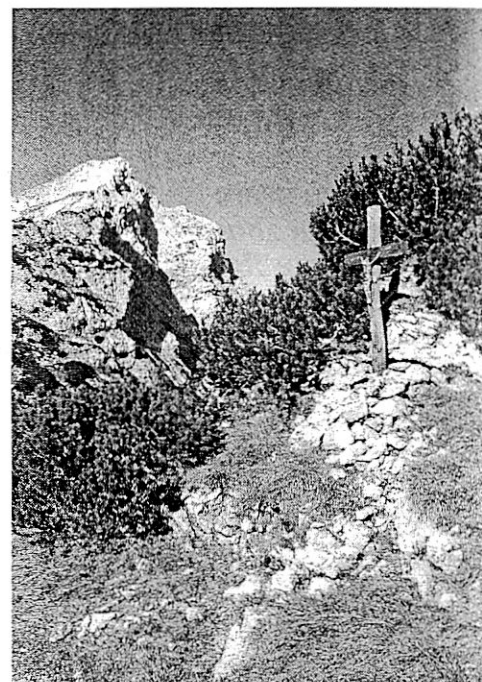
*Cerkev sv. Klemen v Mojstrani iz leta 1640 stoji na temeljih starejše lesene cerkve, ki so jo postavili na mestu, kjer sta počivala sv. Ciril in Metod na poti v Rim*



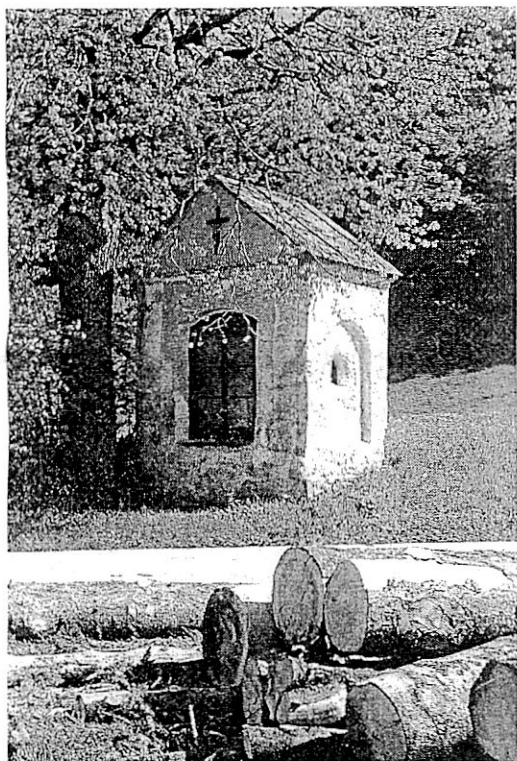
*Ciril Velkovrh na predavanju v Klubu Triglav v Sydneyu*



*Koroška kapelica pod vrhom Plešivica s cerkvijo sv. Uršule iz leta 1602*



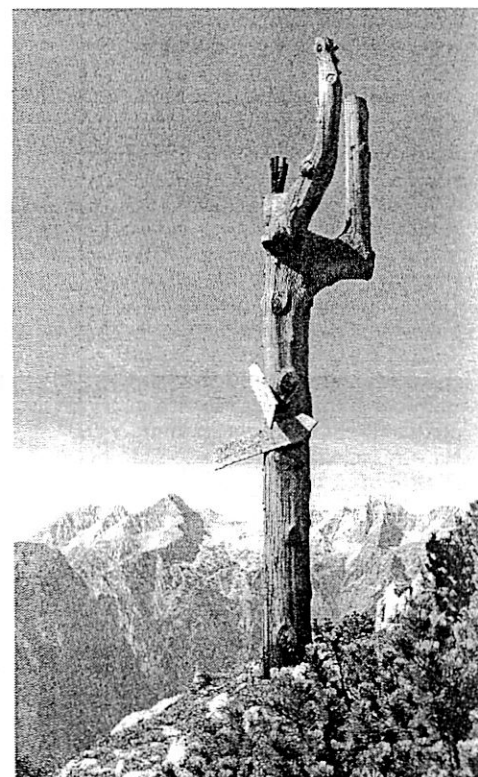
*Križ pod sedlom Prag v Savinjskih Alpah, prinešen z Moličke peči; v ozadju Ojstrica*



*Kapelica sv. Jožefa pod Planino (vojsko)*



*Križ na Stolu z Golico in Kepo*



*Grintovci z Velike planine*

## Slovinci doma in po svetu

### S srečanja Komisije za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu Državnega zbora RS s Slovinci v Sydneyu

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Komisija se je v času od 8. do 15. maja 1999 srečevala s Slovinci na avstralskem kontinentu.

V Sydneyu je bila v soboto, 8. maja najprej slavnostna seja s člani Avstralske slovenske konference, za tem pa še istega dne srečanje z drugimi predstavniki slovenske skupnosti. Vsa srečanja so tega dne potekala v Slovenskem društvu Sydney.

Glavna tema pogovorov med ASK in Komisijo je bilo vprašanje državljanstva in denacionalizacije. Člani ASK pa so postavili še nekaj drugih vprašanj.

Ob 17.30 uri se je začel širši sestanek Komisije in slovenske skupnosti v veliki dvorani SDS.

**Opomba:** Kadar prihaja v tujino pred izseljence skupina, ki predstavlja slovensko državo bi bilo za pričakovati da svoje skreganosti ne pokaže pred izseljenci, tako kot je bil to slučaj v Sydneyu, ko dr. Marijan Schiffrer ob predstavitvi skupine enostavno ni omenil Cirila Pucka predsednika Parlamentarne skupine prijateljstva z Avstralijo v slovenskem državnem zboru in urednika Naše Slovenije Ludvika Škoberneta, ki sta se priključila ekipi Državnega zbora. Na vprašanje iz dvorane kdo sedi na njegovi levi strani je dr. Schiffrer odgovoril: tukaj v mojih papirjih piše, da je Ciril Pucko...

### Generalni častni konzul RS Alfred Brežnik priredil kosilo za goste iz Slovenije v parlamentu NSW

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Slavnostno kosilo je bilo v prostorih parlamenta New South Wales-a. Prisotna je bila tudi Tanya Pliberšek, podpredsednica avstralske parlamentarne skupine prijateljstva s Slovenijo.

### Državnemu zboru Republike Slovenije Komisiji za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu PRIPOMBE IN PREDLOGI

Uredništvu Glasa Slovenije in Stičišča avstralskih Slovencev sta izročili Komisiji odgovorni za Slovence po svetu v Državnem zboru svoje pripombe in predloge, kratek opis obeh medijev in nekaj številko Glasa Slovenije. Prav tako bosta te iste pripombe in predloge, vključno s to številko Glasa Slovenije, poslali Milanu Kučanu, predsedniku RS, dr. Janezu Drnovšku, slovenskemu premieru in Mihaeli Logar, državni sekretarki RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Skrajšana oblika pripomb in predlogov:

**1. Predlog:** *Finančna sredstva slovenske države naj bi se, namesto za stroške potovanja predstavnikov dnevne politike in drugih društev oziroma združenj, ki se ukvarjajo z izseljenci, omejila na čim manjše število potujočih in porazdelila Slovincem po svetu, da bi lažje ohranjali slovenski jezik, kulturo in običaje.*

**2. Predlog:** *Slovenija naj bi od Slovencev po svetu odnašala LE "ODLITKE"- kopije, replike in podobno, NE PA ORIGINALOV. Zgodovina izseljencev naj ostane tam kjer se je dogajala - naj ostane kot pomnik prihodnjim generacijam in obiskovalcem oziroma turistom, ki bodo v prihodnje obiskovali dežele kjer smo nekoč živeli. Z drugimi besedami: Slovenija naj nam pomaga ustanavljati muzeje in arhive naših ORIGINALOV.*

**3. Predlog:** *V Sloveniji naj obstaja LE ENA (DRŽAVNA) INSTITUCIJA za Slovence po svetu, vseeno ali naj bi bil to minister ali državni sekretar s svojo ekipo*

**4. Predlog:** *Še vedno naj obstajajo SIM, Slovenija v svetu in SSK-KS, vendar kot samostojna društva ali združenja, ki se samofinancirajo s svojim članstvom; vsako združenje pa naj za denar za svoje projekte zaprosi državo ali naj si najde za svoje delovanje sponzorje ali kakšne druge vire financiranja. Slovenska država naj bi pokrivala le stroške uslužbencev, ki bi bili zaposleni v državni instituciji oziroma na ministrstvu za zunanje zadeve.*

**5. Predlog:** *Izseljenci imamo v svojih vrstah sposobne novinarje, fotografe in snemalce ter druge talentirane ljudi. Imamo izredno izobraženo "mladino", nekateri še delujejo med nami, toda vsi se bodo počasi odmaknili (nekateri so se že) od dela v slovenski skupnosti zaradi svojega lastnega preživetja. Med posamezniki se porajajo odlične ideje, nastajajo izdelani projekti toda do same realizacije teh nikoli ne pride prav zaradi denarja. Slovenija naj bi pri nas poiskala cenejšo različico informacij in dokumentarnega materiala - izkoristi naj tudi naše znanje in naše sposobnosti.*

### Iz pogovora Ludvika Škoberneta z Mihaelo Logar v reviji Naša Slovenija

Podobne predloge in pripombe kot sta jih Komisiji predstavila Glas Slovenije in Stičišče avstralskih Slovencev postavljajo tudi Slovinci drugod po svetu. V uredništvu je po odhodu Komisije prispel članek iz *Naše Slovenije*, v katerem Mihaela Logar, državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu odgovarja na vprašanja Ludvika Škoberneta, urednika revije *Naša Slovenija*, ki je spremljal Komisijo po Avstraliji. Del tega pogovora glasi:

**Ludvik Škoberne:** *Gospa Logar, nedavno ste sodelovali na posvetu na gradu Schney v Nemčiji. Kako ocenjujete ta posvet?*

**Mihaela Logar:** Gre za tradicionalno letno srečanje s predsedniki slovenskih društev, predsedniki in predstavniki misij, socialnimi delavci, učitelji in drugimi predstavniki slovenske skupnosti v Nemčiji. Navzoči so tudi predstavniki veleposlaništva in konzulata... drugih ministrstev in državnih institucij, ki se s tem odzovejo na aktualna vprašanja naših rojakov... Prav zato lahko tudi ugodno ocenjujemo odnose med slovensko državo in Slovinci, ki postajajo iz leta v leto bolj korektni, odprti, iskreni, skratka normalni, takšni, kot bi morali biti vsepovsod v tujini. Bilo je veliko odkritih besed in kritik z obeh strani in tudi mi nismo dajali nikakršnih lažnih obljub...

**Ludvik Škoberne:** *Kar nekaj sodelujočih je odločno povedalo, da si ne želi nobenih posrednikov za stike z Uradom za Slovence po svetu. Hočejo neposredne vezi s telesom, ki je najbolj poklicano za urejanje teh zadev, ne pa posredništva in zastopstva neke druge organizacije.*

**Mihaela Logar:** Podobna stališča slišimo tudi drugje. Velikokrat moramo pojasnjevati delovanje Svetovnega slovenskega kongresa, Slovenske izseljenske matice in drugih institucij... Lani je zlasti pismo gospoda Stoparja o preoblikovanju teh organizacij v Sloveniji povzročilo kar precej nemira, zlasti v Nemčiji, kjer je prišlo do nekakšnega navodila o obnašanju slovenskih društev v Evropi. Ponavljam, o tem lahko odločajo le Slovinci po svetu sami in nihče drug v njihovem imenu.

**Ludvik Škoberne:** *Kaj pa glede denarja?*

**Mihaela Logar:** Financerji smo mi oz. Ministrstvo za kulturo in je potem ena ali druga organizacija posrednik.

**Ludvik Škoberne:** *Ne-davno je bil občni zbor Združenja slovenske izseljenske matice. Med drugim so sprejeli tudi protestno pismo, ki govori, da Urad za Slovence po svetu ne izpolnjuje svojih obveznosti.*

**Mihaela Logar:** Ta izjava je, milo rečeno, nekorektna. Posebej zato, ker so njeni pobudniki dobro seznanjeni z dejanskim stanjem. Zavedati se moramo, da je Matica zgolj ena izmed organizacij, katerih delovanje je usmerjeno k Slovincem po svetu... Matici se nakazujejo sredstva preko našega Urada, ta pa odgovarja računskemu sodišču in finančni komisiji za korektno uporabo teh sredstev. Pri zadnji kontroli pa smo ugotovili nekaj nepravilnosti...

## Slovenci doma in po svetu

### Poročilo o obisku parlamentarne delegacije v Canberri

CANBERRA, 12.5.1999 /MARKO POLAŽAR/ - Komisija Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu in predsednik Skupine prijateljstva med Slovenijo in Avstralijo Ciril Pucko je v torek 11. maja 1999 v okviru svojega obiska pri Slovencih v Avstraliji, obiskala Canberro.

Obiskali so avstralski parlament in se srečali s poslanko slovenskega rodu Tanyo Pliberšek. Člane delegacije so pozdravili tudi na zasedanju avstralskega parlamenta. Predsednik skupine prijateljstva med Avstralijo in Slovenijo Ciril Pucko in član Davorin Terčon sta se ob navzočnosti odpravnice poslov slovenskega veleposlaništva iz Canberre Helene Drnovšek Zorko srečala s predsednikom avstralske skupine prijateljstva s Slovenijo senatorjem Paulom Calvertom.

Ob kratkem srečanju so se sogovorniki dotaknili nekaterih pomembnejših vprašanj kar zadeva odnose med Slovenijo in Avstralijo. Ob tej priložnosti je Ciril Pucko predal uradno vabilo avstralski delegaciji naj obiše Slovenijo. Senator Calvert se je zahvalil za vabilo. Zvečer je bilo srečanje s Slovenci v prostorih Slovensko-avstralskega društva Canberra. Srečanja se je poleg vodstva društva udeležilo še nekaj članov, ki so Komisiji posredovali nekaj pobud za spremembe na področju urejanja državljanstva, carinskih olajšav in drugega.



S Komisijo za Slovence po svetu Državnega zbora RS je v Avstralijo pripotoval tudi Ludvik Škoberne, urednik izseljenske revije Naša Slovenije; na fotografiji v pogovoru z Marizo Ličan, urednico slovenskih oddaj na radiu SBS-Sydney /Foto: Florjan Auser/

### Parlamentarna delegacija v Viktoriji

MELBOURNE, GEELONG /ŠTEFAN MERZEL, VINKO RIZMAL, DRAGA GELT/ - Komisija Državnega zbora se je srečala s Slovenci v Verskem in kulturnem središču Kew, v Klubu Jadran, v slovenskem društvu v Geelongu, s predsednikom Slovenskega narodnega sveta Viktorije Štefanom Merzelom ter z drugimi posamezniki. Vinko Rizmal se je s Komisijo pogovarjal o gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in Avstralijo. Tudi v Viktoriji je prihajalo do marsikaterih napetosti v pogovoru s člani Komisije. Največ pritožb je bilo na Slovensko izseljensko matico oziroma na izjave novega predsednika dr. Antona beblerja. V Verskem središču je bilo veliko govora o kulturni izmenjavi in o izmenjavi študentov, padle pa so tudi pripombe na izbiro slovenskih novinarjev, ki prihajajo v Avstralijo - s kom posnemajo reportaže? ali vedno z istimi ljudmi? V Klubu Jadran je zastopalo šest viktorijskih slovenskih društev komaj kakih osemdeset ljudi. Tudi Štefan Merzel je Komisiji posredoval nekaj pripom v imenu SNS Viktorije.

Zanimivo, da je mag. Marijan Schiffrer, predsednik Komisije, kritično govoril o preštevilnih organizacijah, ki v Sloveniji skrbijo za Slovence po svetu (op.u.: prav te teme se je dotaknila tudi urednica Glasa Slovenije).



Sprejem gostov iz Slovenije na melbournškem letališču (fotografijo posredoval Štefan Merzel)



Sydney: Člani Komisije in Ciril Pucko (desno) /Foto: Florjan Auser/

### Srečanje v moji deželi '99

Ljubljana /SIM/ - Tradicionalno vseslovensko srečanje Slovencev, ki stalno ali začasno žive na tujem ter njihovih sorodnikov in prijateljev, bo letos v nedeljo, 4. julija, v Polhovem Gradcu. Organizatorji. SIM, Občina Dobrova-Polhov Gradec in Krajevna skupnost Polhov Gradec - odbor za turizem.

Polhov Gradec je 20 km oddaljen od Ljubljane in leži v središču Polhogradskega hribovja.

#### PROGRAM:

Srečanje v moji deželi '99 se bo začelo ob 11.00 uri z mašo v župnijski cerkvi, sledile bodo prireditve za mladino (v parku Polhogradske graščine), ob 13.00 uri bo sprevod izpred cerkve do prireditvenega prostora pred Turističnim domom Polhov Gradec.

Od 13.00 do 17.00 ure bo potekal pisan kulturni program, pri katerem sodelujejo tako domače koz izseljenske kulturne skupine, med njimi tudi mešani pevski zbor Jadran iz Merlebacha v Franciji, ženski oktet Nagelj, ki deluje v okviru podružnice Slovenske izseljenske matice v Kočevju, idr.

V tem delu programa bodo tudi različne kmečke igre, prikaz domače obrti. Program bo povezovala skupina Modra kronika.

Ob 17.00 uri se bo začel zabavni del sporeda; za zabavo bo skrbel ansambel Čuki, poseben gost pa bo kanadski Slovenec, odlični pevec Vili Vrhovšek iz Hamiltona, ki velja za kanadskega Elvisa Presleya.

### Delo: iz pogovora Dragice Bošnjak z novim predsednikom Slovenske izseljenske matice dr. Antonom Beblerjem

Dr. A. Bebler: "Ena od temeljnih nalog Matice (SIM) je pomagati ohraniti spomin na slovenske izseljence in njihov prispevek k razvoju okolij, kjer so se nastanili. Treba bi bilo zbrati in urediti obsežno dokumentacijo..." dr. Bebler predlaga tudi muzej "slovenske diaspore" v Sloveniji.

Slovenija naj bi v tujino pošiljala znanstvenike in raziskovalce...

Dr. Bebler pravi torej, da nas ne bi imenovali več Slovenci po svetu ampak "diaspora" in kvečjemu še "prijatelji Slovenije", saj smo vendar "državljanji drugih držav".

Na vprašanje časnikarke Dragice Bošnjak, če je prepričan, da ga bodo izseljenci pravilno razumeli, da niso več "Slovenci po svetu" ampak le "diaspora", je dr. Bebler odgovoril:

"Upam, da bodo. Za plodno razmerje med Slovenijo in diasporo je nujno upoštevati stvarnost, karšna je, in ne zastarelih stereotipov. Pri slovenski diaspori gre po večini za tuje državljane, ki želijo biti lojalni Američani, Kanadčani, Nemci, Avstralci, Argentinci in tako naprej. Zato ni primerno navezovati stikov z njimi pretežno prek slovenskih državnih organov, še posebej ne prek zunanjega ministrstva Republike Slovenije".

## Slovenci doma in po svetu

*Je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu potreben?*

*Se Slovencem po svetu godi bolje pod Logarjevo?*

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE.

S.G./ - Mihaeli Logar je te dni potekla prva polovica mandata državne sekretarke Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu v Ministrstvu za zunanje zadeve RS. Logarjeva je v tem času uvedla veliko sprememb in si kot izgleda jasno začrtala pot v delu z zamejci in izseljenci. Srečevala se je s Slovenci po svetu, tesno sodelovala z drugimi ministrstvi ter ustanovami/združenji, ki skrbijo za slovenske izseljence in za seboj zapustila vidne rezultate.

V življenju je že tako, da vsakdor ni pogodu vsakomur... tudi Logarjeva ni. Vendar je treba povedati, da se je zgodilo prvič v zgodovini, da so za časa njenega mandata dobili slovenski izseljenci toliko denarja za svoje projekte kot še nikoli, še posebej za leto 1999. Tudi v Avstraliji, in ti niso bili izbrani po načelu "našim ja", "vašim ne!"

Glas Slovenije je koncem lanskega leta kot darilo ob 5. obletnici prejel od Urada \$ 3.000 (maja, v času slovesnosti ob obletnici pa tudi posebno priznanje), vendar je gospa Logarjeva povedala, da Urad ne more finančno podpirati slovenskih medijev po svetu, ker jih je preveč. Tako tudi Stičišče na internetu doslej ni prejelo nobene finančne podpore. Obe uredništvi pa sta Uradu hvaležni za redno pošiljanje dnevnika Delo, ki ga prej nikoli nista prejemale. Tudi marsikdo drug (n.pr. slovenska radijska oddaja 3 ZZZ Melbourne), ki dotlej pri drugih ustanovah za Slovence po svetu ni bila "med izbranimi", pa je bila tega dnevnika še kako potrebna, se je uvrstila na spisek Logarjeve oziroma Urada za Slovence po svetu.

Zaključimo lahko, da se je v času nove državne sekretarke in nasploh delovanja Urada za Slovence po svetu zgodilo veliko novega in pozitivnega - koristnega za nas izseljence.

Logarjeva med drugim tudi nadaljuje s seminarji za učitelje, medije, zdaj tudi za arhivarje po svetu. Prav gotovo ima še veliko idej in načrtov, ki jih ne poznamo in ki jih bo upajmo uresničila v času druge polovice svojega mandata.

### Izseljensko društvo Slovenija v svetu

Izseljensko društvo Slovenija v svetu tudi letos vabi rojake, da najkasneje do konca maja 1999 sporočijo svoje predloge, potrebe in želje kulturnega ustvarjanja in udejstvovanja: razstave, nastopi pevskih zborov, glasbenih in gledaliških ter folklornih skupin ali posameznikov na pevskem, literarnem, znanstvenem in drugih področjih. Tudi slovenski tisk in radijske oddaje lahko zaprosijo za pomoč pri financiranju.

Ob skrbi za ohranjanje slovenske besede in sploh slovenskega življenja, vključujejo v svoj program tudi tečaje slovenskega jezika po slovenskih skupnostih, kjer ni strokovnih učnih moči. Prav tako si prizadevajo in skrbijo za pisano besedo s posredovanjem knjig in literature med Slovenci zunaj meja Slovenije.

Ena od vsakoletnih aktivnosti so tudi obiski maturantov iz različnih delov sveta v Sloveniji. Društvo bo na podlagi izseljenskih prošenj zaprosilo ministrstva za finančno pomoč. Predsednik društva Slovenija v svetu je Boštjan Kocmur.

### Slovenski mladinski koncert Praznujmo 25 let Let's celebrate! Slovenian Youth Concert

Slovenska verska središča v Avstraliji organizirajo tudi letos mladinski koncert, tokrat v prostorih Slovenskega društva Planica.

Prijavnice bodo na voljo od junija dalje



### Vložena tožba zoper Nemčijo

LJUBLJANA /DELOFAX/ - V imenu nekdanjih slovenskih izgnancev - prisilnih delavcev in koncentracijskih taboriščnikov - je 13. maja letos nemški odvetnik na sodišču v Bonnu vložil tožbo, v kateri omenjene žrtve nacizma tožijo nemško državo za nikoli plačano prisilno delo, ki so ga morali opravljati med drugo svetovno vojno. Odvetnik Aleš Lunde, ki je nemški državljani slovenskega rodu in je doštudiral v Nemčiji, je vložil tožbo v imenu 5612 nekdanjih izgnancev in 1548 koncentracijskih taboriščnikov. V tožbi je prehodna vrednost spornega predmeta 107.260.188 nemških mark. Odvetnika bo plačala slovenska država.

### Afera Holmec-Vič

/MISLI, T.G./ - V rumenem tisku so se konec lanskega leta pojavile zgodbe o tem, da je v času osamosvojitvene vojne na Koroškem leta 1991 prihajalo do kriminalnih dejanj. Te naj bi zagrešili koroški policisti in pripadniki teritorialne obrambe. Prvi naj bi izropali prodajalne na mejnem prehodu Vič, drugi pa streljali na jugoslovanske vojake, ki so se predali na Holmcu. V zvezi s to afero se je moral posloviti generalni direktor policije Borut Likar, za njim pa še notranji minister Mirko Bandelj. Najvišje vodstvo države s predsednikoma države in vlade na čelu, se do dogodkov ni jasno opredelilo, evropska javnost pa se je začela spraševati kaj se je pravzaprav takrat dogajalo. Po več mesecih je v izsledkih posebne komisije prišlo na dan, da so nekateri v vodstvu notranjega ministrstva začeli s podtikavanji zgolj zato, da bi odstranili podsekretarja Marka Pogorevca. Nekatere opozicijske stranke že napovedujejo novo interpelacijo zoper premiera Drnovška, saj naj bi njegova Liberalna demokracija politično zlorabljala notranje ministrstvo. Razkritje afera kaže tudi na to, da udbovske metode še niso povsem zamrle.

### Sledi aferi Holmec-Vič še dolenski afera?

TREBNJE /DELOFAX/ - Poslanec LDS in trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik je med razpravo v Državnem zboru o predlogu za noveliranje zakona o vojnih veteranih (desetdnevne vojne) izjavil, da so se "fantje, ki so bili na Medvedjeku, martinčkali in sončili na travniku". Na to izjavo so se pritožili Krščanski demokrati, ki se sprašujejo ali Pungartnikov nastop napoveduje podoben poskus blatenja boja za osamosvojitve na Dolenjskem kakršne je propadel na Koroškem. Na Medvedjeku so namreč slovenski teritorialci zadržali velik del oklepne sile agresorske JLA.

### Obtožnica za Vinka Levstika

LJUBLJANA, RIM /DELOFAX/ - Okrožno državno tožilstvo je 11. maja zoper Vinka Levstika vložilo obtožbo zaradi kaznivega dejanja vojnega hudodelstva zoper vojne ujetnike, ker naj bi - proti pravilom mednarodnega prava - s kršitvijo ženevske konvencije o ravnanju z vojnimi ujetniki - 28. avgusta 1944 ubil vojnega ujetnika. Pri Križu nad Zdensko vasjo je baje Levstik kot podnarednik 114. čete domobrancev skupaj s še neugotovljenim domobrancem, preoblečen v partizansko uniformo, presenetil in razorožil partizana Janeza Ambrožiča in Alojza Marolta. Slednjega je Levstik, kot ga bremenijo obtožnica s priloženimi podatki, za grmom ustrelil. Tožilstvo je prevzelo tudi kazenski pregon za eno dejanje 20. februarja 1994 zaradi istovrstnega kaznivega dejanja. Po tej obtožbi naj bi Levstik 30. marca 1045 v vasi Struge na pokopališču ubil sanitarnega referenta 18. divizije NOV poročnika Borivoja Jeleniča - Borčija.

### Nadškof Anton Vovk svetnik?

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Nadškof Anton Vovk, ki je bil na čelu ljubljanske škofije od leta 1945 do smrti leta 1963, bo morda naslednji Slovenec, ki bo postal svetnik. Nadškof dr. Rode je namreč začel uradni postopek za razglasitev Vovka za blaženega. Tožilstvo se je rodil leta 1900 v Vrbi na Gorenjskem (v isti hiši kot kakor sto let prej France Prešeren). Kaplanoval je v Metliki in Trzinu, kjer je postal župnik. Leta 1940 je bil imenovan za stolnega kanonika v Ljubljani, leta 1944 pa je postal rektor semenišča. Junija 1945 je kot generalni vikar prevzel vodstvo ljubljanske škofije, ko je bila ljubljanska škofija povzdignjena v nadškofijo, pa je z istim odlokom Apostolskega sedeža imenovan za ljubljanskega nadškofa. Vovk se med vojno ni udstavil a ga je po vojni Ozna ponoči zaslisevala, bil je žrtev več poskusov umora (leta 1952 so ga na novomeški železniški postaji polili z bencinom in zažgali) in vsakodnevnih poniževanj ter pod stalnim psihičnim pritiskom. Po Rodetovih besedah bo marsikaj znano, ko bodo objavljeni dokumenti tajne policije.

### Vladimir Ovca drugi častni konzul

SAO PAOLO - Mihaela Logar, državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu je izročila Vladimirju Ovci (predsedniku Zveze Slovencev) listino, s katero ga slovenska država pooblašča kot drugega častnega konzula RS v Braziliji.

## Žena mati na koncertu Koroška poje in v ljubljanski stolnici

**CELOVEC, LJUBLJANA /NAŠ TEDNIK/** - Na letošnjem koncertu Koroška poje v Celovcu so krstno izvedli psalmsko kantato *Žena mati* na besedilo pisatelja Alojza Rebule in skladatelja prof. Jožeta Ropitza. Delo so izvajali MePZ Jakob Petelin Gallus iz Celovca, MePZ Prosvetnega društva Sele, trobilni kvartet Gallus iz Ljubljane, koroški instrumentalisti in solisti, mezzosopranistka Bernarda Fink Inzko, baritosnit Bruno Petrischek, kantor Mario Podrečnik ter recitatorja Monika Novak in Sigi Kolter. Dirigiral je skladatelj Jože Ropitz.

Koncert so ponovili v ljubljanski stolnici. Tema je ženska v vlogi žene in matere na prelomu tisočletja. Sedem ženskih likov je predstavljeno v času, prostoru in družbi: Eva, Marija, Monika, sv. hema Krška, Donna Pica Giobanna, Marija Slomšek in slovenska mati.

## Bodo Ljubljano izbrali za konferenco o Balkanu?

**LJUBLJANA /DELOFAX/** - Češki predsednik Vaclav Havel je na srečanju srednjeevropskih predsednikov v ukrajinskem Lvovu postregel z idejo, da bi slovenska prestolnica gostila prihodnjo konferenco o Balkanu, ki naj bi jo sklicali po Natovih napadih na ZRJ. Pobudnika zanjo sta slovenski predsednik Milan Kučan in avstrijski predsednik Thomas Klestil.

V vsej svoji zgodovini je bila Ljubljana doslej samo enkrat diplomatsko središče Evrope. To je bilo od 10. januarja do 22. maja 1821, ko je gostila zborovanje svete aliance, evropske konservativne legitimistične združbe, ki je nastala na Dunajskem kongresu leta 1815, po napoleonskih vojnah. Med kongresom so Ljubljano polepšali in popravili nekaj javnih poslopij, nanj pa še danes spominjajo imena Kongresni trg, Cesta dveh cesarjev in ime gostilne Pri ruskem carju.

## Program za Clintonov obisk že pripravljen

**LJUBLJANA /DELO/** - Zunanji minister RS dr. Boris Frlec je pojasnil, da je poseben odbor že pripravil osnutek programa obiska ameriškega predsednika Billa Clintona in njegove soproge v Sloveniji (konec junija). Med drugim stosedemdeset obrtnikov pripravlja obnovitvena dela na gradu Brdo pri Kranju, kjer naj bi v nekdanjem Titovem apartmaju prenočil Clinton. Apartma je sicer na razpolago turistom in drugim obiskovalcem za 184.000 tolarjev na noč.

## Pesnik in ambasadro slovenske knjižebnosti Richard Jackson v Sloveniji

**LJUBLJANA /DELOFAX/** - Društvo slovenskih pisateljev je gostilo pesnika in ambasadorja slovenske knjižebnosti Richarda Jacksona, profesorja na univerzi v Chattanooga. Povod je bil izid antologije sodobne slovenske poezije *The Fire under the Moon* (Ogenj pod mesecem) v prevodu Mije Dintinjane in še ducata prevajalcev ter nekaj knjižic poezije Milana Dekleve (Cantos), Josipa Ostija (*The Vineyard Path*) in Edvarda Kocbeka (*Embers in the House of Night*) v prevodu Sonje Kravanja. Jackson ne zna povedati enega stavka v slovenščini, je pa najzaslužnejši za uveljavitev in prevajanje slovenske poezije v Ameriki.

## Nagraben muzej igralnih kart Issy

**LJUBLJANA /DELO/** - Prestižno mednarodno nagrado Evropski muzej leta je na Ljubljanskem gradu prejel francoski muzej igralnih kart Issy-les-Moulineaux. Med osmimi dobitniki posebnih priznanj je bil letošnji slovenski kandidat Pokrajinski muzej iz Murske Sobote.

## Predlog zakona o ukinitvi financiranja zveze borcev in narodnih herojev ni bil sprejet

**LJUBLJANA /DELO/** - Državni zbor ni sprejel predloga poslanske skupine Socialdemokratov (SDS), govornica je bila dr. Majda Ana Kragelj Zbačnik, da bi ukinili zakon o financiranju zveze borcev in s tem tudi pravice narodnih herojev iz druge svetovne vojne oziroma NOV.

## Sedem let od prve vlade dr. Janeza Drnovška

**LJUBLJANA /DELO/** - Minilo je natanko sedem let od oblikovanja prve vlade premierja dr. Janeza Drnovška. Na pogovoru z novinarji je dr. Drnovšek ocenil, da se je Slovenija v tem času predvsem približala Evropi. Pozdravil pa je tudi novi program opozicijske stranke Socialdemokratov (SDS) Janeza Janše, saj "vsebuje precej prvih iz programa LDS, kar lahko prispeva k mirnejšemu razvoju slovenske politične scene". Vesel je, da se SDS približuje temu kar zastopa LDS, torej za mirni dialog.

## Pavliha spet diha

**LJUBLJANA /DELO/** - Po sedmih letih je spet izšel Pavliha, ki je Slovence zabaval dobrih 44 let. Glavni in odgovorni urednik je Iztok Čebašek, samostojni podjetnik iz Kamnika.

## Največja belokrajnska prireditev

**METLIKA /DELO/** - Največja metliška tiristična prireditev Vinska vigred bo letos trajala od petka 21. maja do nedelje 23. maja. Najprej bodo predstavili ploščo Tonija Verderberja, med vigredjo pa še nove plošče dveh belokrajnskih ansamblov. Letos bodo novost pripovedi Metličana Bojana Stecinarja, svetovnega popotnika, ki se je po letu dni vrnil v Metliko. Kulturni program bo zelo bogat, tudi predstavitev vin ne bodo zanemarili. Nastopila bosta etno skupina Ira Roma iz Ukrajine in akademska folklorna skupina Franceta Marolta iz Ljubljane. V sklopu vigredi bo srečanje ljudskih harmonikarjev, koncertirala bo mestna godba, godbeniki iz Rogaške Slatine, tamburaši iz Sodevcev, oktet Vitis, folklorna skupina Trta z Dolge Gore, harmonikar Janez Pezdirc, pevski zbor društva upokojencev iz ljubljanskega Šentvida, folklorna skupina Ivan Nsavratil iz Metlike, etno folk skupina Kontrabant, mešani pevski zbor Josip Jurčič iz Muljave, Pojoče steljce iz Metlike ipd.

## Marija iz Nazareta v Sloveniji

**MARIBOR /DELOFAX/** - V Slovenijo je pripeljal kombi s približno 130 kilogramov težkim in okrog meter in pol velikim lesenim kipom Marije Nazarenske. Po sprejemu v cerkvi na Šentilju je bila triurna slovesnost z molitvijo in petjem v polni mariborski stolnici. V okviru priprav na veliki jubilej leta 2000 je kip "kraljice miru" začel romanje marca lani v Nazaretu v Palestini. Po kronanju na Trgu svetega Petra v Rimu je bil kip med rugim v Egiptu, Argentini, Paragvaju in Rusiji, zdaj pa potuje po Evropi. V Sloveniji bo do binkoštnih nedelj (23. maja), ko bo iz Kopra nadaljeval pot na Hrvaško. Iz Maribora bodo kip odpeljali v Gornjo Radgono in Turnišče.

## Nova knjiga o samomirnosti na Slovenskem

**Ljubljana /Družina/** - Izšla je nova knjiga *Prekinjeno življenje*, ki jo je uredil duhovnik Karel Gržan s podnaslovom *Samomirnost na Slovenskem*. V njej so objavljene analize in pogovori s psihologinjo, sociologom in duhovnikom ter pričevanja dveh mladih, ki sta si skušala vzeti življenje.

## Že več kot 230 okostij

**MARIBOR /DELO/** - Pri izkopavanju trase načrtovane avtoceste Pesnica-Slivnica našli že več kot 230 okostij, izkopavanja pa še niso končana.

## Cene nekaterih nepremičnin na Primorskem

**Opomba:** Kupoprodajne pogodbe se v povprečju sklepajo 10 do 15 odstotkov niže od navedenih cen.

## Najem živilskih trgovin

lokacija (UE) najnižja cena najvišja cena

Koper	76.800	76.800
Nova Gorica	86.400	268.800
Piran	134.400	134.400
Sežana	144.000	144.000
Tolmin	28.800	28.800

## Garsonjere

lokacija (UE) najnižja cena najvišja cena

Ildrija	2.400.000	2.400.000
Izola	5.088.000	6.720.000
Koper	5.280.000	10.080.000
Piran	4.377.600	10.032.000
Sežana	4.320.000	4.320.000
Tolmin	3.456.000	3.456.000

## Samostojne hiše

lokacija (UE) najnižja cena najvišja cena

Ajdovščina	2.400.000	40.320.000
Ildrija	1.728.000	48.000.000
Izola	18.240.000	72.000.000
Koper	4.800.000	115.200.000
Nova Gorica	1.920.000	57.600.000
Piran	4.800.000	176.640.000
Sežana	4.320.000	57.600.000
Tolmin	2.400.000	23.040.000

Cene so odvisne seveda tudi od starosti stavbe ali lokacije. Tako je bila v Kozini naprodaj večja, 55 kvadratnih metrov velika samostojna stanovanjska hiša, stara 13 let, z vsemi priključki, za 28.929,00 SIT. Na lokaciji Slap ob Ildriji je stala na primer samostojna hiša za nadomestno gradnjo, z vsemi priključki, 5.978.660 SIT. Na lokaciji Korte v bližini Izole je stala hiša v izmeri 120 kvadratnih metrov, brez parcele, z vsemi priključki, 18.321.700 SIT. v središču Pirana lahko najdete v ponudbi 35 kvadratnih metrov veliko garsonjero v starejši hiši, s telefonskim priključkom in z razgledom na morje za 6, 750.100 SIT.

## Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (18. maja 1999)

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	192.3201
Avstrija (100 ATS)	13.9764
Francija (100 FRF)	29.3190
Italija (100 ITL)	9.9325
Nemčija (100 DEM)	98.3317
Avstralija (1 AUD)	120.9713
Hrvaška (100 HRK)	25.4015
Japonska (100 JPY)	1.4642
Kanada (1 CAD)	123.2663
Švica (100 CHF)	120.0500
V. Britanija (1 GBP)	291.5266
ZDA (1 USD)	179.9065



## Poletne olimpijske igre SYDNEY 2000 in slovenska prisotnost

Piše Alfred Brežnik  
Ataše slovenske olimpijske reprezentance  
Sydney 2000

Slovenski športniki so sodelovali in tekmovali na do sedaj vseh svetovnih olimpijskih igrah (OI), poletnih in zimskih, do nedavnega sicer ne pod svojo slovensko zastavo. Dosegali so zavirljive rezultate in osvojili veliko olimpijskih medalj.

Najstarejši še živeči olimpijec na svetu, stoletnik in visoko spoštovani Leon Štukelj, je Slovenec!

- Leta 1924 se je udeležil OI v Parizu, kjer je osvojil dve zlati medalji (v telovadbi in na drogu), v mnogoboju je zmagal v skupnem seštevku sedmih športnih disciplin

- Leta 1928 je na OI v Amsterdamu osvojil eno zlato medaljo (na krogih) in dosegel tretje mesto v mnogoboju in tretje mesto ekipno (zaradi teh uspehov ga je odlikoval z visokim državnim odlikovanjem sam kralj Jugoslavije Aleksander)

- Leta 1936, ko je bil star že 38 let, si je na OI v Berlinu priboril srebrno medaljo (na krogih) Leon Štukelj je dosegal uspeh za uspehom tudi na mednarodnih tekmovanjih in na svetovnih prvenstvih.

Seveda ne smemo pozabiti niti slovenskega telovadca Miroslava Cerarja, ki je pritelovadil marsikatero olimpijsko in drugo medaljo (predvsem na konju z ročaji).

Pod slovensko zastavo in kot predstavniki samostojne države Republike Slovenije, so slovenski športniki prvič nastopili na zimskih OI februarja 1992 v Albertvillu. Nato so istega leta prvič sodelovali na poletnih igrah v Barceloni. Potem pa zopet na zimskih igrah v Lillehammerju leta 1994. Leta 1996 so nastopili na poletnih OI v Atlanti in leta 1998 na zimskih v Naganu.



Alfred Brežnik

Sydneyske poletne igre bodo za našo slovensko reprezentanco tretje. Udeležilo naj bi se jih od trideset do štirideset tekmovalcev; končno število in v katerih disciplinah bodo nastopali zaenkrat še ni znano.

Že samo športno sodelovanje na OI je nadvse pomembna promocija za državo in posebna čast za ves narod.



Nepozabni 12. november 1998 - slavlje ob Štukljevem rojstnem dnevu v Novem mestu

Imeti svoj promocijski prostor na prizorišču olimpijskega dogajanja pa daje dodatno možnost predstavitvi turizma, gospodarstva, kulture, običajev in drugih vrlin določenega naroda.

Prav zaradi tega je Olimpijski komite Slovenije (OKS) tudi tokrat, kot že prej v Atlanti, dal iniciativo za projekt SLOVENSKO HIŠO v Sydneyu.

OKS je v glavnem odgovoren za udeležbo slovenskih športnikov na OI v Sydneyu, je pa tudi, kot že rečeno, iniciator za SLOVENSKO HIŠO.

To je samostojen in finančno neodvisen projekt, ki prerašča finančne zmožnosti OKS in je zato popolnoma odvisen od financiranja sponzorjev - pokroviteljev. Zato je potrebno v projekt pritegniti poleg OKS, slovenskih državnih in drugih

ustanov in podjetij, tudi našo avstralsko slovensko skupnost. Tako se bomo imeli priložnost na tej svetovni olimpijski sceni predstaviti tudi mi, Slovenci iz Avstralije. Za nami ni malo uspehov in dosežkov in imamo kaj pokazati!

Upam, da se bodo pri sponzorstvu tega pomembnega projekta odzvala slovenska društva in klubi iz Avstralije in si s tem pridobili kotichek v SLOVENSKI HIŠI za svojo promocijo. To velja tudi za slovenske poslovneže in podjetnike v Avstraliji. Tudi njih vabimo k sodelovanju pri projektu s sponzoriranjem in predstavitvijo svojih poslovnih uslug v hiši.

Lokacija SLOVENSKE HIŠE je že izbrana in bo v središču mesta Sydney v skladu s cilji tega projekta.

OKS bo v času OI potreboval od šest do osem prostovoljcev za potrebe slovenske reprezentance. Prav tako bo potreboval šest do osem voznikov avtomobilov (šoferjev).

Za vse informacije v zvezi s Slovensko hišo in s prostovoljci v času OI pokličite Alfreda Brežnika, atašaja slovenske olimpijske reprezentance  
telefon: (02) 9517 1591



Franci Čop - lanskoletni nagradjenec Mednarodnega olimpijskega komiteja; Čop je zaslužni vsestranski športnik in športni delavec, doma z Jesenic, a že dobrih 60 let živi in deluje v Mariboru



Damjan Pintar je prevzel nalogo direktorja marketinga pri OKS-ZŠZ in s tem je postal pomemben soustvarjalec olimpijskih sanj najboljših slovenskih športnikov in njihovih številnih pristašev

Damijan Pintar za Olimpijski bilten:  
"V Sydney se bomo Slovenci podali z največjimi ambicijami doslej... Ne bo le ogromen finančni zalogaj, saj je Avstralija oddaljena dežela, ampak bo zahteval tudi posebne organizacijske prijeme... Projekt Sydney 2000 bo kakovosten le, če bomo vsi potiskali slovenski voz!"



Miroslav Cerar - svetovno znani telovadec, ki je pritelovadil marsikatero medaljo, predvsem na konju z ročaji



# SLOVENSKA HIŠA na poletnih olimpijskih igrah

## SYDNEY 2000

### Predstavitev izhodišč

Piše Jani Dvoršak  
Sekretar odbora za VŠ  
Olimpijskega komiteja  
Slovenije



Republika Slovenija uporablja novi olimpijski znak od 1. januarja 1999. Oblikovalec znaka je 54-letni Kranjčan Franc Pernuš iz Gorenjskega tiska. Dosedanji znak je bil preveč podoben ruskemu zato je Olimpijski komitej Slovenije pripravil natečaj za svoj novi simbol. Fotografija - ob predstavitvi novega simbola - z leve: Franc Pernuš in Petra Kežar iz Gorenjskega tiska ter predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije-Združenja športnih zvez (OKS-ZŠZ) mag. Janez Kocijančič

#### 1. CILJI PROJEKTA SLOVENSKE HIŠE

Država, ki ima na prizorišču Olimpijskih iger (OI) svoj promocijski prostor, praktično izkazuje svojo vrednost, sodelovanje in odprtost v svet. In če se to dogaja na oni strani, spodaj (v Avstraliji), kjer je stik slovenskega življenja s svojo domovino najbolj potreben, je tak projekt vrednejši.

Olimpijski komitej Slovenije (OKS) je nosilec udeležbe slovenskih športnikov na OI v Sydneyu, je pa tudi iniciator projekta SLOVENSKE HIŠE, s katerim želimo pritegniti in združiti zainteresirane in tiste, ki bi morali biti zainteresirani za sodelovanje.

#### 2. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PROJEKTA

*Izhodišča, ki podpirajo projekt SLOVENSKE HIŠE z vidika potreb olimpijske reprezentance:*

- SLOVENSKA HIŠA pomeni središče slovenskega dogajanja v času iger
- zbirno mesto članov slovenske delegacije
- dnevne novinarske konference vodstva olimpijske delegacije
- novinarske konference posameznih ekip ali športnikov

*Izhodišča, ki podpirajo projekt SLOVENSKA HIŠA z vidika potreb Kluba pokroviteljev:*

- razstaveni prostor pokroviteljev
- možnost predstavitve posameznih pokroviteljev
- možnost srečanj s člani slovenske olimpijske delegacije
- možnost srečanj s predstavniki slovenskih medijev - akreditirani novinarji
- prostor uradnih sprejemov predstavnikov države, ki bodo prisotni na OI
- prostor za vse uradne sprejeme in aktivnosti, ki bi se odvijale v času iger
- srečanja športnikov z opremljevalci, pokrovitelji, posebnimi gosti itd.

*Izhodišča, ki podpirajo projekt SLOVENSKE HIŠE z vidika interesa Slovencev v Avstraliji*

- interes slovenskih izseljencev v Avstraliji
- predstavitve njihove kulture in poslovne aktivnosti
- možnost navezovanja novih poslovnih stikov
- identifikacija slovenskih vrhunskih športnikov z njihovimi poslovnimi uspehi

*Izhodišča, ki podpirajo projekt SLOVENSKE HIŠE z vidika promocije države Slovenije in njenega gospodarstva*

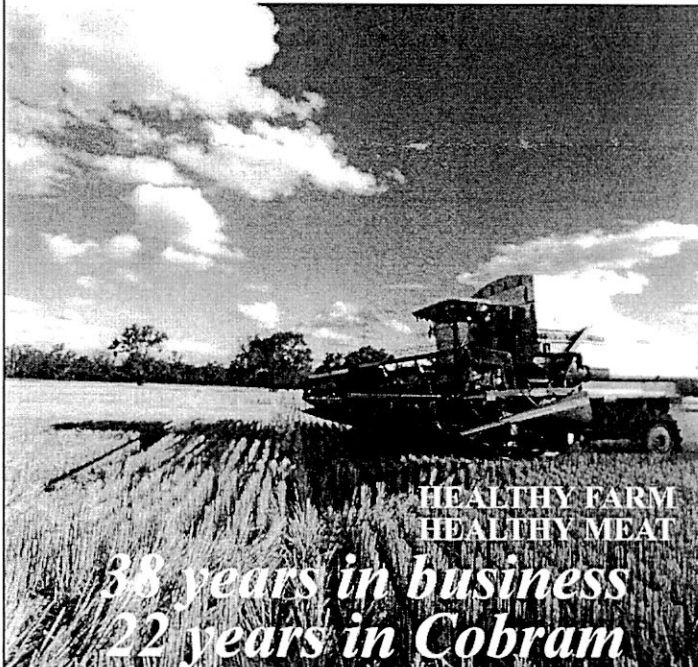
- Urad za informiranje
- Center za promocijo turizma
- Gospodarska zbornica Slovenije
- gospodarstvo, ki ima neposreden interes na avstralskem trgu
- Avstralci za prodor v Slovenijo



Jani Dvoršak ob lanskoletnem obisku Sydneya  
Foto: Florjan Auser



**AEA**  
V O D U S E K  
M E A T S



CANBERRA  
Phone: 02- 6 295 1222

COBRAM  
Phone: 03-58722115

## Medparlamentarno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Avstralijo

Posredoval Ciril Pucko, predsednik slovenske skupine  
prijateljstva ob obisku Avstralije

Prvi neposredni stiki med Državnim zborom Republike Slovenije (DZ-RS) in avstralskim parlamentom - so bili vzpostavljeni že v obdobju osamosvajanja RS. V tem obdobju so bili navezani osebni stiki z nekaterimi člani Skupine prijateljstva s Slovenijo v avstralskem parlamentu, ki so prispevali k boljšemu medsebojnemu razumevanju in sodelovanju.

Septembra 1991 in avgusta 1992 se je delegacija Komisije za mednarodne odnose Skupščine RS srečala s tedanjim predsednikom te skupine dr. Andrewom Theophanusom, julija 1992 pa z opozicijskim poslancem, prav tako članom te skupine Kenom Aldredom.

Avstralija je bila septembra 1993 gostiteljica 90. konference IPU. To je bila druga konferenca IPU, ki se je udeležila delegacija DZ-RS, ki jo je vodil Zoran Thaler, sestavljala pa sta jo dr. Lev Kreft in Mihaela Logar.

Ob tej priložnosti se je delegacija prvič uradno sestala s predstavniki avstralskega parlamenta. Imela je razgovore z namestnikom predsednika skupnega odbora za zunanje zadeve, obrambo in trgovino g. MacKellarjem, predsednikom pododbora za zunanje zadeve g. Fergusonom in člani Skupine prijateljstva v avstralskem parlamentu, ki jo vodi bivši predsednik parlamenta Leo McLeay. V omenjenih razgovorih se je zavzela za čimbolj tvorno sodelovanje med Slovenijo in Avstralijo ter razvoj medsebojnega dobrega gospodarskega sodelovanja. Delegacija se je sestala tudi z izseljenci v Canberri, in Sydneyu.

V času od 3. do 6. oktobra 1995 je bila na uradnem obisku v RS delegacija avstralskega parlamenta, kar je bil doslej najvišji politični obisk iz te države. Delegacijo je vodil predsednik Skupine prijateljstva s Slovenijo in nekdanji predsednik avstralskega parlamenta Leo Boyce McLeay (Laburistična stranka), sestavljali pa so jo še senatorji Paul Henry Calvert in Robert Leslie Woods (oba iz Liberalne stranke) in Kay Janet Denman (Laburistična stranka).

Razen osrednjih razgovorov s predsednikom DZ-RS Jožefom Školčem in delegacijo Odbora za mednarodne odnose pod vodstvom predsedujočega Boruta Pahorja se je delegacija srečala tudi s predsednikom Državnega sveta dr. Ivanom Kristanom, z ministrom za zunanje zadeve Zoranom Thalerjem, državno sekretarko v Ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj mag. Vojko Ravbar ter predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije mag. Cvetom Stantičem. V okviru programa obiska je delegacija med drugim obiskala tudi Luko Koper, podjetje Lek in Fakulteto za elektrotehniko in računalništvo.

Razgovori so bili namenjeni seznanitvi z aktualnimi političnimi in gospodarskimi razmerami v obeh državah in v svetu ter izmenjavi mnenj o nadaljnjih možnostih za razvoj bilateralnega sodelovanja med RS in Avstralijo kakor tudi izmenjavi mnenj o krizi na Balkanu. Sogovorniki so se strinjali, da je potrebno okrepiti gospodarsko sodelovanje ter da bi lahko Luko Koper v večji meri izkoristili kot izhodišče za prodor avstralskega blaga v srednjo in vzhodno Evropo, Avstralija pa bi lahko pomagala pri trgovanju Slovenije z državami pacifiškega območja.

Obisk avstralske parlamentarne delegacije v Sloveniji je prispeval k boljšemu medsebojnemu poznavanju in nadaljni poglobitvi prijateljskih odnosov. Predsednik Školč je sprejel povabilo predsednikov obeh domov avstralskega parlamenta Stephena Martina in Ichaela Beahana za povratni obisk, ki mu ga je izročil g. McLeay, gostje pa so izrazili upanje, da bo tudi v DZ-RS ustanovljena Skupina prijateljstva z Avstralijo.

na povabilo predsednikov obeh domov avstralskega parlamenta je delegacija DZ-RS pod vodstvom njegovega predsednika Jožefa Školča od 6. do 12. maja 1996 obiskala Avstralijo, kar je bil doslej najvišji uradni obisk iz Slovenije v tej državi. Delegacijo sta sestavljala še poslanca dr. France Bučar in Ciril Pucko.

Razen vrste razgovorov v avstralskem zveznem parlamentu se je delegacija pogovarjala tudi z ministrom za zunanje zadeve Alexandrom Downerjem in drugimi visokimi predstavniki avstralskega političnega življenja. Obiskala je tudi zvezni državi Victorio in New South Wales, kjer se je srečala z najvišjimi predstavniki njunih parlamentov. Poseben poudarek je bil v programu posvečen sestankom s slovenskimi rojaki v Canberri, Melbourneu in Sydneyu.

V razgovorih, ki so bili odprti in prijateljski, je bilo dosedanje sodelovanje med državama in parlamentoma ocenjeno kot zelo dobro. Med zunanjepolitičnimi temami so prevladovala vprašanja glede odnosov Slovenije s sosednimi državami in državami naslednicami bivše SFRJ ter prizadevanja za vključitev v EU, slovenska stran pa je zaprosila tudi za podporo Avstralije v vseh mednarodnih organizacijah, kjer se srečuje s slovenskimi ambicijami, še zlasti pri prizadevanjih za vključitev naše države v OECD.

V razgovorih je prevladovala gospodarska tematika, pri čemer sta obe strani pokazali velik interes za nadlajni razvoj sodelovanja na gospodarskem področju in pripravljenost, da druga drugi nudita medsebojno podporo pri nastopih na trgih v srednji Evropi in jugovzhodni Aziji, s čimer bosta lahko v večjem obsegu izkoristili njune geografske in druge komparativne prednosti.

Predsednik Školč je predsednika obeh domov avstralskega parlamenta Boba Georgea Halversona in Ichaela Eamona Beahana povabil na povratni obisk v Slovenijo, kar sta oba z zadovoljstvom sprejela, po povratku v Ljubljano pa je povabilo tudi pisno ponovil.

V okviru zasebnega obiska v naši državi je imel novoimenovani predsednik Skupine prijateljstva s Slovenijo v avstralskem parlamentu Peter Neil Slipper 10. junija 1996 v DZ razgovor z delegacijo Odbora za mednarodne odnose pod vodstvom njegove predsednice Mihaele Logar, sledil pa je ločeni razgovor s poslancem Cirilom Puckom in dr. Francetom Bučarjem, članoma parlamentarne delegacije, ki je maja 1996 obiskala Avstralijo.

Skupina prijateljstva z Avstralijo v DZ-RS je bila prvič ustanovljena 26. julija 1996; imela je 16 članov, vodil pa jo je dr. Peter Tancig. Tudi v tekočem mandatu v DZ obstaja Skupina prijateljstva z Avstralijo; ima 22 članov, formalno pa je pričela delovati 16. junija 1998, ko je bil za njenega predsednika izvoljen Ciril Pucko.

V avstralskem parlamentu je Skupina prijateljstva s Slovenijo obstajala že v letih 1991 in 1992, ko jo je vodil dr. Andrew Theophanus, ponovno pa je bila obnovljena v vseh naslednjih mandatih. V obdobju od 1993 do 1995 jo je vodil nekdanji predsednik parlamenta Leo Boyce McLeay, v obdobju od 1996 do 1998 pa Peter Neil Slipper. Vsi navedeni so v času opravljanja omenjene funkcije obiskali našo državo. Po zadnjih parlamentarnih volitvah v Avstraliji je bila v okviru Avstralske nacionalne skupine IPU v avstralskem parlamentu sredi decembra 1998 ponovno formirana Avstralsko-slovenska parlamentarna skupina, ki ima 22 članov iz obeh domov; za predsednika je bil imenovan senator Paul Calvert (Liberalna stranka), za podpredsednico pa poslanka slovenskega rodu Tanya Plibersek (Laburistična stranka).

Pripravila Milojka Nemanič

**Opomba uredništva Glasa Slovenije:** Vsako zgodovino je treba napisati takšno kot je, od njenih začetkov naprej... V primeru medparlamentarnega sodelovanja med Slovenijo in Avstralijo ni pozabiti temeljev, ki jih je postavila pred, v času in po osamosvojitvi Slovenije Avstralska slovenska konferenca s svojimi Slovenskimi narodnimi sveti. Člani ASK in SNS-jev so navezovali osebne stike z avstralskimi politiki in jih obiskovali, vse od tedanjega prvega ministra Avstralije (Boba Hawka), do zunanjega ministra (Garetha Evansa), dr. Andrewa Theophanusa, ki ga je celo Slovenski narodni svet Viktorije proglasil za svojega častnega člana, Kena Aldreda, Sida Spindlerja, Paula Filinga iz Perthu ter ostalih, in jim posredovala razne, v angleščino prevedene dokumente o Sloveniji, o njeni zgodovini, celo ustavo bivše SFRJ in drugo. Četudi je do tedaj avstralska politika kaj slišala o Sloveniji, je bilo to preko tedanjega Slovenca - senatorja Miša Lajovica (ki je bil v avstralski zvezni politiki prvi neanglosaksonski senator).

## Vojna v Jugoslaviji in kosovsko vprašanje

### KOSOVO

Piše dr. S. Frank, Adelaide

Zaradi vojaške intervencije NATO je Kosovo danes v središču mednarodne pozornosti. Da bi bili naši bralci o položaju vseh dogajanj bolj obveščeni, sem zbral nekaj zemljepisnih, zgodovinskih in političnih dejstev o Kosovu.

Kosovo sestavljata dve pokrajini, na zahodu Metohija in na vzhodu Kosovo polje. Zaradi ugodnega podnebja je zelo razvito poljedelstvo in živinoreja, pokrajina je tudi bogata z rudami: svinec, srebro, krom, magnezit in premog lignit.

Kosovo je bilo vedno geopolitično zelo pomembno; preko njega so vodile trgovske poti iz Dalmacije, Bosne, Črne gore naprej proti severnim, južnim in vzhodnim predelom Balkana. V zgodovini je bilo prizorišče mnogih odločilnih bojev.

#### Kosovo del srednjeveške srbske države

V 12. stoletju je Kosovo prišlo v sestav srbske države Nemanjičev kot važno gospodarsko ozemlje. Dušan Silni kot najmočnejši vladar srednjeveške Srbije se je leta 1346 v Skopju okronal kot car Srbov in Grkov. Povzdignil je metropolijo v srbsko patriarhijo s sedežem v Peči (Metohija).

#### Srbski poraz na Kosovu

Odločilna bitka med Srbi in Turki je bila 28. junija 1389. V tej bitki so bili Srbi poraženi, nakar je Kosovo prišlo pod turško oblast in tako ostalo do leta 1912. Turki so se naselili v glavnem po mestih.

#### Velika selitev Srbov s Kosova

V 17. stoletju so bile velike bitke med Turki in Avstrijci. Po umiku avstrijske vojske leta 1690 se je srbski patriarh Arsenije Crnojević umaknil s srbskim prebivalstvom preko Save v Srem in dalje v Vojvodino. Poleg te velike selitve Srbov s Kosova je bilo pred njo in po njej več manjših selitev Srbov s Kosova, tako da je ostalo podeželje nenaseljeno, brez prebivalstva.

#### Albanci naseljujejo izpraznjene predele

Za čredami ovac in koz, ki so si same našle boljše pašo na nenaseljenih krajih, so sledili pastirji, za njimi pa tudi drugi prebivalci.

Albanci iz sosednjih krajev in se tam naseljevali. Naravni prirastek prebivalstva je pri Albancih zelo velik, ker imajo vsi navadno mnogoštevilne družine. Po nekaj stoletjih so po naravnem razvoju preplavili deželo.

#### Vdor Srbov v Albanijo

V prvi balkanski vojni so Srbi leta 1912 zasedli Kosovo, ki je bilo pod turško oblastjo čez petsto let. Nadaljevali so s svojim prodiranjem, z ognjem in mečem, se pravi s pobijanjem prebivalstva in požiganjem naselbin, zasedli skoraj vso Albanijo in prodrli do Jadranskega morja. Na zahtevo velesil so se Srbi morali umakniti in leta 1913 je bila ustanovljena država Albanija. Srbsko vojskovanje v Albaniji je v knjigi popisal srbski publicist in vodja socialno-demokratske stranke Dimitrije Tucovič, ki se je vojnega pohoda udeležil kot častnik srbske vojske. Leta 1914 je padel v prvi svetovni vojni na fronti.

#### Agrarna reforma in kolonizacija

Po prvi svetovni vojni je tedanja Kraljevina SHS z agrarno reformo in naseljevanjem Srbov in Črnogorcev na Kosovu skušala ustaviti oziroma omejiti naseljevanje Albancev. Poskus je bil brez vsakega uspeha, ker so kolonisti dobljeno zemljo za dober denar razprodali Albancem in se odselili. Tako je ostalo prebivalstvo pretežno albansko.

#### S.A.P. Kosovo

V času Titovine je bilo Kosovo avtonomna oblast v sklopu Srbije, s posebnim političnim predstavništvom in izvršilnim odborom. Albancem so bile priznane narodne in kulturne pravice. Glavno mesto je bilo Priština. Toda Srbi so že pred leti pod predsedstvom Slobodana Miloševića enostransko ukinili avtonomijo in Kosovo podredili neposredno Srbiji. Od takrat naprej v Kosovu ni bilo več pravega miru. Srbska represija se je stopnjevala in dosegla vrhunec konec lanskega leta in letos, zaradi česar je prišlo do intervence Nato z zračnimi napadi.

#### Kremansko prororačnvo

Kmet Tarabič iz vasi Kremna pri Užicu v Srbiji je kot jasnovidec pred več kot sto leti napovedal, da bo prišlo do tretje balkanske vojne, v kateri bo Srbija končno poražena, potisnjena v njene narodnostne meje in obnovljena kot kraljevina s prestolnico v Kruševcu (ne več v Belgradu).

Opomba: Podatki v članku so povzeti iz zanesljivih zgodovinskih virov in se zelo razlikujejo od pripovedk "srbskih guslarjev".

## ZAČENJAJO PRI BOGU, KONČAJO PRI LJOTIČU IN MILOŠEVIČU

Opazovalci vojne v Jugoslaviji se danes srečujemo s srbsko propagando, z lažmi, vključno s trditvijo, da oni niso ničesar krivi in da Albance naganja s Kosova Nato. Zaman se vrstijo na televizijskih ekranih slike pretepenih, posiljenih, preganjanih, masakriranih... Srbi niso krivi! Tega oni ne delajo in konec! Jasno je, da uspevajo preslepiti ljudi, ki ne poznajo tekočih dogajanj v politiki, ki nikoli ničesar ne preberejo, ki na vse skupaj gledajo iz ene same svoje obsedenosti in enostranskosti! Od takšnih ljudi je slišati tudi komentarje: saj so vsi enako krivi! Tudi Nato je po njihovem mnenju agresor?! Da bi lažje razumeli celotno zadevo bi se morali poglobiti v Srbski memorandum, ki so ga leta 1986 napisali srbski intelektualci (na čelu s pisateljem Dobrico Čosičem), morali bi prisluhniti tistim srbskim intelektualcem, ki danes tavajo po svetu nesrečni, razočarani in osramočeni, ker so tudi oni to kar so - Srbi! a so se distancirali od desetletne srbske brezumne politike. Novinarica mariborskega Večera Melita Forstnerič Hajnšek se je pogovarjala z Mirkom Kovačem, pisateljem, filmskim scenaristom in dramatikom - samostojnim umetnikom, ki je v Beogradu študiral jugoslovansko književnost in tam živel dolga leta vse do 1991. Zdaj živi v Rovinju in je bil te dni v Sloveniji gost šole filmske pripovedi Zavoda za odprto družbo iz Ljubljane v vlogi scenarista filmov. Mirko Kovač je v pogovoru pod naslovom "Začenjajo pri Bogu, končajo pri Ljotiču in Miloševiću" naštel imena srbskih intelektualcev, ki so se razselili po svetu, ker niso hoteli biti soodgovorni za vse kar od leta 1990 počenja srbski režim. Na dveh časopisnih straneh bralec prebere veliko misli o srbskem človeku in današnji situaciji v Srbiji. Kovač med drugim citira Thomasa Manna: "Pride trenutek, ko mora pisatelj vzeti tudi politično pero v svoje roke, in pride trenutek, ko mora pustiti svoje knjige..."

#### Mirko Kovač o srbskem narodu

... Pride čas, ko triumfira zlo in ko je katerakoli pametna intelektualna beseda brez pomena, nihče je več ne jemlje tako, kot bi jo moral...

... Za vse, kar se je dogodilo in kar se dogaja v Srbiji, dolžim srbsko inteligenco. Pripravila je vse te bakanalije, ta strašni scenarij...

... Rade Konstantinović je že 60. let naredil lucidno analizo srbskega naroda v knjigi "Filozofija palanke" in definiral nori srbski nacionalizem... pa ga ni nihče jemal resno... prvi je zaznal tragedijo celotnega naroda, ki je izbral kolektivni smaomor z blaznežem na čelu...

... To je točno fenomen duha palanke, za katerega je značilno, da nikoli nisi nič kriv. Nihče se ni nikoli v Beogradu samospraševal o krivdi. Ne, vse so samo višje sile, ne poznajo sočutja za nikogar, tudi danes ne žalujejo ob eksodusu Kosovcev, nasprotno... po neki anketi kar 90 odstotkov Srbov je za izgon Albancev s Kosova, nihče ne govori o sožitju, avtonomiji, ampak enostavno o preganjanju...

... Noben beograjski umetnik od vseh tistih, ki danes paradirajo po Terazijah s tarčami na telesih, ni nikoli niti z eno samo besedo v času Sarajeva in Srebrenice izrazil sočutja. To so zavračali kot nekaj, kar se jih ne tiče...

... Spomnim se ko je devetnajst nbajuglednejših beograjskih arhitektov zahtevalo, da je treba Dubrovnik zravnati z zemljo..... tudi pisatelj Matija Bečković je govoril, da ga je treba zrušiti, čeprav je Dubrovnik tudi del srbske kulture... Tudi to je bil eden od razlogov, da sem zapustil Beograd... Tak odnos govori o posebno patološkem etnopsihološ-

kem karakterju. Odsotnost sočutja pri Srbih je zame eno najbolj poraznih intelektualnih dejstev...

#### Nekoč je bil Tucovič, ki je razglasil naklepni uboj albanskega naroda

... Srbska mržnja do Albancev je notorična, mitska...

V Srbiji nikoli drugega niso jemali drugače kot sovražnika, kot zlo. Kar pa zadeva Albance, to je razizem od nekdanj...

... Srbi so zgrešili v zgodovini nad albanskim narodom strašne zločine, predvsem v času balkanskih vojn: recimo 500 ljudi so zgnali v eno hišo in jih zažgali. Tedaj je bil Dimitrije Tucovič in celotna generacija, danes je Milošević in celotna generacija...

... Tucovič je urejeval Radničke novine in v njih zapisal 'z naklepom smo ubili cel narod'...

... Pojdite danes in recite Srbom, da so naredili nekaj zlega...

... Srbska zgodovina se enostavno nikoli ne demitologizira... da se danes umira na Kosovem polju, kot da se vodi boj izpred 600 let, to je totalno pomračenje uma...

... Srbija je bila že pokošeno polje, ko je prišel vožd (Milošević)... on danes ni edini krivec... On je samo sprejel, kar je obstajalo že v duhu srbskega naroda, on le izpolnjuje neko misijo, nič drugega...

... Ne vidim rešitve s tem, da bi odstavili Miloševića. Je le še eden od simbolov. Ne vidim razpleta te situacije... ne morem govoriti o drugem kot o krivdi celotnega naroda...

... Kam, v kateri pomračeni kot uma umestiti željo Srbov po povezovanju z Belorusijo, mračno, totalitarno, mizerno državo?...

# Concert of Slovenian songs and lieder



## Markus Fink (bass baritone)

Marcus was born into a Slovenian family in Buenos Aires, Argentina. There he performed with many vocal groups including the Bach Academy of Buenos Aires. He was awarded the Shell Co Argentina Scholarship in 1988 and in 1990 was invited by the Salzburger Landestheater to participate in the performances commemorating the bicentenary of Mozart's death. He was subsequently invited to perform in the opera houses of Basel, Frankfurt, Bordeaux, Catania, Trieste, San Sebastian and the Opera Comique de Paris. He is also regularly invited to perform as soloist in Buenos Aires, Paris, Vienna, Madrid, Barcelona, Geneva, Prague, Bratislava, Ljubljana, Strasbourg, Lisbon, Milan, Zagreb and Tokyo. In 1998 the Academie du Disque de Paris awarded him the prize for best interpretation of Schubert's works and Guastavino's Argentinian songs (Flores Argentinas). In 1999 he was awarded the Prešern Prize of Slovenia.

He has recorded CDs: featuring Handel's 'Messiah'; Mozart's 'Messiah', 'Requiem' and 'Coronation Mass'; Puccini's 'Messa di gloria'; J. Haydn's 'Cecillia's Mass'; Bach's 'Mass in B minor'; Rossini's 'Petite messe solennelle' and the 'Musica imperialis' by Leopoldus I.

## Vivien Falež (dramatic soprano)

Vivien was born and grew up in Canberra, Australia and always loved to sing. After moving to Sydney she realised that she had a passion for singing and classical music in particular. She commenced singing studies with John Davis and culminated this with her performance in the 'Opera in the Shire' held in Sutherland in 1997. Since then she has studied in Torino, Italy under Prof. De Salio and later in Nimes, France under Madame Garner and finally with Brian Stanborough.

## Nataša Valant (piano)

Nataša completed her studies at the Ljubljana Musical Academy under Prof. Hildi Horak-Čas. She has been repetitrice for the Slovenian Chamber Choir and harpist with the Ljubljana Opera since 1991. Her concert performances are primarily as accompanist to vocal soloists both in Slovenia and around the world. She has also participated in the recording of music for the Radio Slovenia archive

project. In 1999 she and Markus Fink were awarded the Prešern Prize for their recording of Schubert song cycle 'Schwanengesang' in slovenian translation.

### Australian tour 1999

#### Melbourne

Saturday, 12 June 1999 St Cyril and Methodius Slovenian Cultural Centre, A'Beckett St, Kew, 8:00 pm  
 Sunday, 13 June 1999, St Cyril and Methodius Slovenian Cultural Centre, A'Beckett St, Kew, 11:00 am

#### Bright, Victoria

Tuesday, 15 June 1999 Bright Art Gallery and Cultural Centre, Mountbatten Ave, Vic, 8:00 pm

#### Canberra

Thursday, 17 June 1999 Slovenian-Australian Association, 19 Irving St, Phillip, 8:00 pm

#### Sydney

Friday, 18 June 1999 Slovenian Association Sydney, 2 Elizabeth St, Wetherill Park, 8:00 pm  
 Sunday, 20 June 1999 St Raphael's Slovenian Cultural Centre, 311 Merrylands Rd, Merrylands, 11:00 am  
 Tuesday, 22 June 1999 The Studio 1999 at the Opera House, Sydney, 8:00 pm Bookings: 9250 7770

Tickets: \$15, concessions \$10

Opera House \$25, concessions \$15

Performance and booking information can be obtained on (02)6291 8426 or 0418 768 131

Sponsored by the Slovenian Ministry for Culture, the Association for Slovenians outside Slovenia and members of the Slovenian Community in Australia



Znani in  
neznani obrazi

## Božidar Kos, glasbenik - skladatelj in direktor

Sydneyski Slovenec Božidar Kos se je rodil 3. maja 1934 v Novem mestu, kjer je obiskoval glasbeno šolo in maturiral na gimnaziji. Študij je nadaljeval na ljubljanski strojni fakulteti, vendar se je še naprej ukvarjal z glasbo, poučeval na novomeški glasbeni šoli in ustanovil svoj jazzovski - sambel. Leta 1965 se je z ženo Milano preselil v Avstralijo, kjer se je posvetil komponiranju resne glasbe in študiju kompozicije in elektronske glasbe.



Božidar Kos (desno) v pogovoru z Mišo Lajovicem (levo) in dr. Marijanom Filipičem

Leta 1975 je diplomiral, pet let kasneje pa promoviral za magistra glasbe. Bil je profesor, zdaj pa je direktor kompozicijskega oddelka na konzervatoriju Univerze Sydney.

Njegovo glasbo redno predvajajo na radiu v Avstraliji, Emiriki in Evropi, na festivalih ter koncertih. Za svoja dela je prejel številne nagrade. Njegov koncert za violino in orkester (predviden za izvedbo na slavnostnem koncertu v Ljubljani) je 1987. leta prejel Premio musicale citta di Trieste, za tem pa leta 1991 dve nagradi avstralskih glasbenih kritikov kot najboljša avstralska orkestralna kompozicija in kot najboljša kompozicija vseh kategorij skladatelja iz NSW.

To pa tudi ni vse. Glasbenik Božidar niza uspeh za uspehom, prejema nagrade in priznanja...

Tudi 28. junija 1999 bi moral biti v počastitev Republike Slovenije in ustanovitve Svetovnega slovenskega kongresa koncert v Ljubljani. Na koncertu bi izvedli poleg del slovenskih skladateljev tudi violinski koncert Božidarja Kosa. Slavnost naj bi prenašala celo Evrovizija, toda namesto glasbe so prišli na cesto tanki in pričela se je desetdnevna vojna.

Božidar Kos je ob Vinku Globokarju v svetu najbolj uveljavljen slovenski skladatelj. Njegova dela izvajajo najznamenitejši poutvarjalci, ansambli in orkestri, veliko kompozicij pa je posneto za avstralske diskografske hiše.

Več predavanj je imel tudi na ljubljanski Glasbeni akademiji.

Vse o Božidarju Kosu na internetovi domači strani, najdete jo lahko preko Stičišča avstralskih Slovencev.

V petek, 21. maja se bo Avstralija poklonila temu velikemu glasbenemu umetniku v Government House ob njegovi 65-letnici.

V imenu uredništva in bralcev Glasa Slovenije ter Stičišča avstralskih Slovencev na internetu kličemo Božidarju Kosu še na mnoga zdrava in plodna leta!



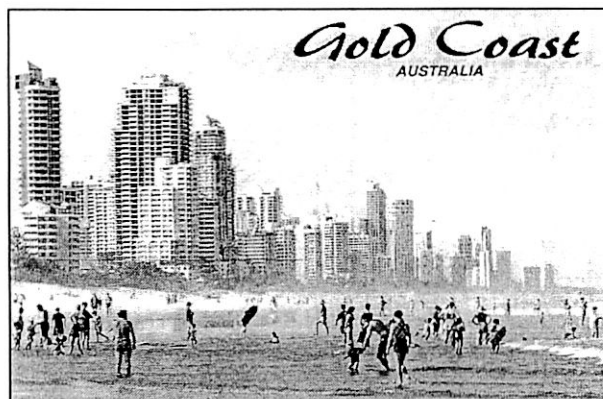
Mirko Lebar uspešno zaključil maraton Sydney-Melbourne na invalidskem vozičku



Množica rojakov, vključno s predstavniki mesta Melbourne, je pričakala Mirka Lebarja v centru Melbourne, v sredo, 14. 04.99 nekaj po 12.00 uri popoldne, ko se je v spremstvu Viktorijske policije pripeljal v center mesta. Zahvala vsem za prisrčen sprejem, posebno še "narodnim nošam". Mirko Lebar je končal svoj maraton predčasno, za kar gre zahvala predvsem viktorijski policiji, saj je naredila izjemo in Mirku dovolila uporabo avtoceste Hume Highway. Iskrena zahvala za odlično sodelovanje službi za ceste Vicroads, policiji države Viktorije in uslužbencem Občine mesta Melbourne za sodelovanje.

Mirko Lebar je s svojima spremljevalcema ostal v Melbourneu dober teden. Za dobro počutje med mel-bournškimi Slovenci se zahvaljujemo družini Angelce Povh in vsem, ki so pomagali pripraviti zakusko ob koncu maratona, družini Toš iz Ballarata za gostoljubje, Alojzu Kastelicu za ves trud in varno vožnjo, družini Merzel pa še posebna hvala za prijetne dni na njihovi farmi in za kritje stroškov prenočišča v cerkvenem središču, najlepša hvala patru Metodu in društvu Sv. Eme za srečanje ob kosilu in vsem prisotnim v cerkvenem središču za prijazen sprejem. Zahvala lovski zvezi SDMelbourne za vabilo in prijetno srečanje na hribčku v Elthamu. Melbournške Slovence so obveščali o maratonu Mirka Lebarja naši radijci: Francka Nekrep 3 YZR iz Gellonga, Meta Lenarčič 3 ZZZ, Elica Rizmal SBS Radio, lepa hvala Matiji Cestniku za TV snemanje. Zahvaljujemo se Slovenskemu narodnemu svetu Viktorije za prevzem organiziranja obiska naših gostov v Melbourneu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vinko Rizmal- koordinator maratona za državo Viktorijo



Gold Coast  
AUSTRALIA

## ADMIRAL MOTOR INN

2965 - 2967 Gold Coast Highway  
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND  
AUSTRALIA 4217

Motel and large 1,2,3 bedroom  
fully self-contained units  
\* 10 minutes walk  
to town centre  
\* 150 metres to beach  
\* centrally located to shops,  
transport etc.

AFFORDABLE WITH  
COMFORT  
Your Resident Hosts  
Murray and Franz Beric  
Telephone / Facsimile:  
(07) 553 98759  
(I.S.D. + 61-7-553 98759

## Pišejo nam



Spoštovano uredništvo!

Pravkar sem do zadnje strani prebrala novi Glas Slovenije in se, kot vedno, še in še vračam k odličnim zgovornim fotografijam s komentarji. Čestitam! Iskreno vam čestitam za vsako stran posebej. Če odštejem angleško stran, sem na preostalih petnajstih straneh izvedela, spoznala, se naučila toliko, kot bi se ne mogla ob najmanj treh, štirih zajetih revijah in časopisih.

Občudujem vas, kako večje, z vsem srcem, z mnogimi odgovorovanji, pogumno in vztrajno polnite stran za stranjo. In znova se vam pristrčno zahvaljujem za vse dosedanje izvode, meni že kar nepogrešljivega Glasa Slovenije. Mislim, da bi nastala nepopravljiva škoda in krivica, če bi moral utihniti zaradi finančne suše tako kakovosten časopis, kot je Glas. Upam, da bodo tudi na bolj oddaljenih koncih Avstralije začutili močno vez, preko informatorja Glasu Slovenije, ter jo vtakali v svoja življenja zase in za prihodnje rodove, po odličnem zgledu gospoda Cvetka Faleža in gospoda Alfreda Brežnika.

"Samo hoteti treba je in smeti, saj potlej ni težko leteti..." je bil moto pri Zvezi prijateljev mladine za natečaj otroške ustvarjalnosti, v davnih sedemdesetih letih. Pogosto se spomnim nanj in verjamem, da je v teh verzih nekaj čarobnega. Nekaj kar dviga srce. Sanjarim: ko bi le imela cekin, takoj bi ga vložila v Glas Slovenije. Močno, močno želim, da vam uspe varno izpluti iz plitvin ter ujeti razpeta jedra in ujeti najugodnejše vetrove novim in novim Glasom naproti!

Milica Štivan,

Brezovica pri Ljubljani

**Uredništvo:** Lepo pismo iz Slovenije za dolgo življenje Glasa Slovenije. Hvala! Dolgo življenje pa se mu obeta, če bo VSAK NAROČNIK našel vsaj še ENEGA NAROČNIKA! Kaj ko bi pričeli z akcijo? In to predložili tudi vsem "zastojkarskim" bralcem, ki si časopis sposojujejo od drugih.

Skupini "mladih", ki so razočarani, ker ASR ne izhaja več in so se naročili na Glas Slovenije hvala in: dobrodošli! Hvala tudi vsem drugim bralcem, ki so se nam oglasili z željo, da bi časopis še dolgo izhajal. Vseh pisem ne moremo objaviti in se zato opravičujemo.

## St. John's Park Community Club



Vabljeni v Klub  
vsako tretjo nedeljo  
v mesecu na

**BBQ s plesom**  
od 12.00 ure dalje

Vsako četrto nedeljo  
v mesecu

**Country Music s plesom**  
od 14.00 ure dalje

Telefon: (02) 9610 1627  
Fax: (02) 9823 2522  
E-mail: club@triglav.com.au

19 Brisbane Road  
St. Johns Park, NSW

## SPOMIN

**Oto Zdražil**  
1915 - 1995



*Letos 18. junija minevajo štiri  
neizmerno žalostna leta odkar si nas  
za vedno zapustil, naš nadvse  
ljubljeni mož in atek-opa.  
Življenje je prazno brez tebe,  
čeprav si v  
duhu vedno z nami.  
Nikoli te ne bomo pozabili.  
Z veliko ljubeznijo  
tvoja žena Cilka, otroci Evelyn,  
Erich in Lilijana z družinami.  
Hvala vsem, ki se ga radi spominjajo*



### Diplomatsko konzularna predstavništva

**Veleposlaništvo  
Republike Slovenije**  
Advance Bank Centre - Level 6  
60 Marcus Clarke Street,  
Canberra City  
telefon: (02) 6243 4830  
fax: (02) 6243 4827  
Pisma in drugo pošto  
poslati na naslov:  
Embassy of Republic of Slovenia  
P.O.Box 284 - Civic Square,  
Canberra ACT 2608  
Domača stran na internetu:  
<http://slovenia.webone.com.au>  
Veleposlaništvo je odprto vse  
delovne dni od 9.00 - 17.00  
uradne ure so od 10.00 - 14.00

\*

### Generalni konzulat RS Sydney

Častni generalni konzul  
Alfred Brežnik  
Obisk urada izključno  
po dogovoru  
(By appointment only)  
telefon: (02) 9517 1591  
ali (02) 9314 5116  
fax: (02) 9399 6246  
Poštni naslov:  
P.O.Box 188  
Cooee NSW 2034

\*

### Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Častni generalni konzul  
Dušan Lajovic  
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower  
Hutt (Wellington) NZ  
telefon: (04) 567 0027  
fax: (04) 567-0024  
Poštni naslov:  
P.O.Box 30247 Lower Hut NZ  
Poštni naslov v Avstraliji:  
P.O.Box 5  
Smithfield NSW 2164.



### Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.  
Trg Republike 3/XII,  
Ljubljana 1000, Slovenija.  
telefon: (61) 125 4252

**Tudi to je**  
**Avstralija**

*Med prizadetimi po neurju s točo aprila 1999 tudi Slovenci*

Foto: Florjan Auser



Zgodba naših priletnih rojakov Mili in Karla Hren iz Kingsforda je samo ena izmed zgodb, ki so jih doživeli prebivalci nekaterih krajev sydneyskega obmorskega pasu tistega "sodnega dne", v sredo, 14. aprila 1999.

Toča, velika kot pest je tolkla in razbijala kot bombe: strehe, okna, vrtove, avtomobile... in pustila za seboj po prvih podatkih škodo v vrednosti okoli milijarde dolarjev. Prizadetih je bilo 20.000 domov, nekateri bodo morali čakati na popravila strehe tudi do enega leta. Ulica kjer živita Hrenova je bila najbolj prizadeta. Zato ju je obiskala tudi TV ekipa kanala 7 in ju uvrstila med svoja reportažna poročanja o prizadetih.

Ko se približaš naselju v katerem živita Hrenova (tam smo bili kakih deset dni po neurju), ne moreš verjeti očem in se ti zazdi, da se nahajaš na pravkar bombardiranem ozemlju.

Modre plastične "rjuhe" prekrivajo strehe, povezane so z vrvmi in obtežene s kamenjem in drugimi težkimi predmeti.

Toda pravo sliko "sodnega dne" doživiš šele, če vstopiš v eno teh hiš.

Hrenova sta ostala praktično brez strehe nad glavo, brez preprog in skoraj brez pohištva. Kadar ju zebe ali dežuje se stisneta v še edino suho sobico, po kateri pa se prav tako kot po ostalih prostorih razširja duh po vlagi in plesnobi.

Zakonca Hren upata, da jima bo zavarovalnica kmalu kupila nove preproge in pohištvo. Povedala sta, da je v ulici polno gasilcev in vojakov, ki pomagajo prekrivati strehe. Prizadete obiskujejo iz socialnih služb, medicinske sestre, krščanska dobrodela organizacija Global Care, ostareli pa prejemajo tudi hrano "meals on wheels".

V torek, 11. maja, skoraj mesec dni po neurju, sta nam Mili in Karl po telefonu povedala, da sta končno dobila novo streho, električno in stekla na oknih. Ko jima bodo rušili vlažne in počrnele strope, pa bosta morala za kakih deset dni v motel. Hvaležna sta nam bila za domačo govejo juhico, ki smo jo prinesli takrat ob obisku, kaj več pa nismo mogli storiti za njih, saj vsi živimo eden od drugega tako zelo odmaknjeni, tudi po uro vožnje z avtomobilom.

S.G.



*Slovensko društvo Sydney*

*Mladi so se maja spomnili slovenskih mamic*



Dekletce iz Slovenskega društva Sydney recitira /Foto: Florjan Auser/



Nedelja, 6. junija od 12.00 ure dalje  
**PIKNIK** - igrajo The Masters

Petek, 17. junija, ob 20.00 uri  
**KONCERT**  
Marko Fink, Nataša Valant in Vivien Falež

Sobota, 26. junij ob 19.30  
**PROSLAVA DNEVA DRŽAVNOSTI**  
Igra Continental Frankfurters

2-10 Elizabeth Street  
Wetherill Park NSW 2164  
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447  
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

## Pred izidom

### Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije Javni razpis za financiranje kulturnih programov za leto 2000

Ministrstvo zbira predloge med drugim tudi za kulturno delovanje Slovencev, ki živijo zunaj Republike Slovenije in za mednarodno kulturno sodelovanje.

Na razpis se lahko prijavijo predlagatelji s projekti, ki pomenijo umetniške in druge kulturne dosežke znotraj posameznih slovenskih skupnosti in hkrati zagotavljajo ohranjanje in kontinuiteto narodnostne in kulturne identitete.

Predlagatelji lahko dobijo razpisno dokumentacijo - obrazce za prijavo ter vse druge informacije na Ministrstvu za kulturo, pri Veleposlaništvu RS v Canberri ali pa po internetu (<http://www.gov.si/mk>)

Rok za oddajo predlogov je 11. junij 1999.  
Predlogi morajo biti poslani na naslov:

### Ministrstvo Republike Slovenije za kulturo Cankarjeva 5 Ljubljana Slovenija 1000

Na zaprtih ovojnicah mora biti podana oznaka:

- NE ODPIRAJ, PRIJAVA NA JAVNI RAZPIS  
ZA PROGRAM 2000
- OZNAKA PODROČJA UPRIZORITVENE UMETNOSTI,  
GLASBA, MEDANRODNO SODELOVANJE
- NAZIV (IME) PREDLAGATELJA  
(NA HRBTNI STRANI)

## Za smeh

### Nič čudnega

Natakar: Oprostite, zdi se mi, da je tu sedel neki mlajši gospod, ki je naročil črno kavo.

Gost: To se vam zdi zato, ker sem čakal toliko časa, da sem se med tem časom že postaral.

### Na sodišču

V dvorano je vstopil mož s polnim naročjem gorjač. Ko so ga vprašali, kam vse to vleče, je dejal: Kam? Saj mi je vendar sodnik naročil, naj se pobrigam za svojo obrambo.

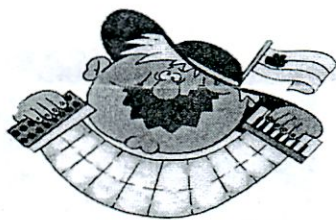
### Pomagati si je treba

Kako pa vendar ti ješ, dragi prijatelj, ko nimaš niti enega zoba? O, prav lahko. Vedno je žena prva, potem mi pa posodi svoje zobe.

### S sejma

Kako pa da pelješ pšrašiče nazaj? Ali jih nisi prodal?

Kako boš prodal! Na vsem sejmu ni bilo drugega kot sami prašiči!



### Hiti počasi

Bolha prihiti v bar, ko ga že zapirajo, na hitro naroči in popije pet konjakov, in že leti nazaj na cesto, visoko poskoči in trešči na glavo.

"Prekleta", zamrmra in se stežavo dvigne, "nekdo je prestavil mojega psa!"

### Ni mu uspelo

"Ni mi uspelo, spet sem pogrnil na izpitu."

"Kaj pa se je zgodilo?"

"Profesor mi je dal štiri vprašanja, jaz pa sem odgovoril samo na eno."  
"Na katero?"

"Vprašal me je, kako se pišem."

## Na zdravje!

### Domače zdravilo - doma pridelani jabolčni kis

/GLAS SLOVENIJE, S.G./ - Vsakdo izmed nas je že slišal za legendarnega, zdaj že nekje pokojnega, patra Simona Ašiča, ki je v stiškem samostanu uredil lastno lekarno z zdravilnimi zelišči. Svoje bogate izkušnje je objavil v knjigah, ki so izšle kar v nekaj desetstisočih izvodih. Stiški samostan je leta 1992 ustanovil lastno podjetje SITIK za pridelavo in prodajo čajev in drugih pridelkov domačega zdravljenja po lastnih preizkušanih receptih. Poleg čajev pa je dosegel pravi sloves njihov jabolčni kis, ki je zaradi svojih zdravilnih učinkov dobil ugledno mesto na prodajnih policah slovenskih trgovin. Pridelujejo ga že prek 200.000 litrov na leto.

Da bi se tudi mi v Avstraliji lahko zdravili z domačim jabolčnim kisom, smo povprašali Ivanko Škof iz Melbournea, kako pripravlja jabolčni kis doma in kako ga pije že dolgo vrsto let. Ivanka pravi, da mešanica jabolčnega kisa, medu in vode preprečuje vnetja, mehča kosti, čisti organizem, prispeva k trdnosti nohtov, k boljši kakovosti las in kdo ve kakšne zdravilne učinke še ima.



### Ivankin recept:

Jabolka (po možnosti neškropljena - "organic") narežeš z olupki vred, jih malce potolčeš s kladivom in daš v dva in pol litrsko stekleno posodo, kozarec za vlaganje ali steklenico. Jabolka naj segajo do polovice, nanje pa naliješ vode in pol kozarca (pol dcl) jabolčnega kisa (če je vreme toplejše lahko tudi manj, ker se zmes prej skisa).

Posodo ali steklenico pokrij s suho conjno in jo postavi v toplejši prostor. Ko čez dva li več tednov zginejo mehurčki, precedi tekočino skozi gazo in jo nalij v steklenico, ki je pa ne smeš trdno zapreti, ker kis še vre. Sluz, ki se sčasoma pojavi na dnu steklenice lahko porabiš za kasnejše kisanje.

Zdravilna in osvežilna pijača: 1 dcl vode, 2 kavni žlički kisa in 1 žlička medu; piješ jo lahko ves dan po malem, tudi pri jedi, pa tudi odžeja človeka.

## Morda niste vedeli da...

- je v Sloveniji davčni upravi potrebno prijaviti pokojnino iz tujine v sedmih dneh po vrnitvi; v primeru da povratnik tega ne stori je zagrožena kazen od 50.000 do 100.000 SIT

- je v Baragovem domu v Versem in kulturnem središču Kew v letu in pol prenočevalo osemdeset obiskovalcev iz Slovenije

- se Ljubljana pripravlja na razglasitev Ljubljane za univerzitetno mesto (letos slavi slovenska univerza 80-letnico); razglasitev je predvidena za 3. december

- po poročilu o popisu vojne škode iz leta 1946 znaša vojna škoda, ki jo je povzročil nemški okupator 31.570.820.517 takratnih dinarjev, danes skoraj 15 milijard ameriških dolarjev  
- slovenska diplomacija nemški državi do zdaj ni postavila nobenega konkretnega zahtevka za povrnitev škode, slovenski odnos do tega problema je preveč boječ



Po avstralskem kontinentu,  
v Tasmanijo, Argentino, ZDA,  
Kanado, Švico, Avstrijo, Italijo,  
Švedsko, na Japonsko  
in v Slovenijo  
(Around Australia, Argentina,  
USA, Canada, Switzerland,  
Austria, Italy, Sweden, Japan and  
Slovenia)

Glas Slovenije - sponzorji:  
The Voice of Slovenia -  
Sponsors:



Impact International  
Pty. Limited

